

60.008/x

MTI. Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. a munkásművelődés új formáit kutatják

i me/tm zs bzs la

1075. október 10.

a szocialista brigádok művelődési rendszerének kialakítására folytat kísérletet a kulturális minisztérium, a szot és a népművelési intézet. huszonkét üzem - köztük a csepel vas- és fémművek, az ózdi kohászati művek, a jászberényi hűtőgépgyár - félezer brigádjában próbálják ki azokat a módszereket, amelyek az eddigieknél hatékonyabban szolgálják mintegy másfél millió brigádtag művelődését. előzőleg - mint a népművelési intézet szakemberei az mti munkatársának elmondották - fővárosi és szolnok, borsod, győr-sopron megyei üzemek 3000 brigádjában két évig vizsgálták a brigádtagok életmódját, a közösségek kialakulásának körülményeit, érdeklődési körét, azt, hogy miként művelődnek, mivel töltik szabadidejüket a brigádtagok.

a felmérés során megállapították, hogy némelyik brigádban élénk, színvonalas a művelődési tevékenység. a közösség szervezi, serkenti, megköveteli és segíti az egyéni művelődést, ugyanakkor kialakította a közös művelődés általánosan igényelt formáit. a szervezettebb kollektívákban sok munkás tanult tovább, szerzett magasabb képzettséget. a kezdeti igyekezet azonban lanyhult, a brigádok többségében a művelődés háttérbe szorult. a kulturális tevékenység általában a művelődési rendezvényeken való alkalmasszerű, passzív részvételre korlátozódott

/folyt. köv./

- 1 -

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. a munkásművelődés új formáit kutatják

1 me/tm zs bzs la

1075. október 10.

a szocialista brigádok művelődési rendszerének kialakítására folytat kísérletet a kulturális minisztérium, a szot és a népművelési intézet. huszonkét üzem - köztük a csepel vas- és fémművek, az ózdi kohászati művek, a jászberényi hűtőgépgyár - félezer brigádjában próbálják ki azokat a módszereket, amelyek az eddigieknél hatékonyabban szolgálják mintegy másfél millió brigádtag művelődését. előzőleg - mint a népművelési intézet szakemberei az mti munkatársának elmondották - fővárosi és szolnok, borsod, győr-sopron megyei üzemek 3000 brigádjában két évig vizsgálták a brigádtagok életmódját, a közösségek kialakulásának körülményeit, érdeklődési körét, azt, hogy miként művelődnek, mivel töltik szabadidejüket a brigádtagok.

a felmérés során megállapították, hogy némelyik brigádban élénk, színvonalas a művelődési tevékenység. a közösség szervezi, serkenti, megköveteli és segíti az egyéni művelődést, ugyanakkor kialakította a közös művelődés általánosan igényelt formáit. a szervezettebb kollektívákban sok munkás tanult tovább, szerzett magasabb képzettséget. a kezdeti igyekezet azonban lanyhult, a brigádok többségében a művelődés háttérbe szorult. a kulturális tevékenység általában a művelődési rendezvényeken való alkalomszerű, passzív részvételre korlátozódott

/folyt. köv./

bb 1. /a munkásművelődés ... 1. folyt./bzs

ezért olyan művelődési rendszert dolgoztak ki, amely lehetővé teszi mind a szakmai, politikai, mind az általános műveltség fejlesztését, a tudatos és rendszeres ismerkedést a művészettel, az igényes szórakozást, az olvasás-szokás, a kulturált életmód, a szocialista magatartás kialakítását.

a kísérletbe bekapcsolódott üzemekben új gyakorlat szerint a vállalati vezetés tájékoztatja a szocialista brigádokat a gazdasági feladatokon kívül a szakmai és politikai képzési, művelődési tervekről, s a brigádok ezeket figyelembe véve készítik el évi vállalásaikat. elsősorban az egyéni tevékenységet, az aktív közösségi művelődést hangsúlyozzák. a gazdasági vezetés, a mozgalmi szervek, művelődési intézmények pedig terveik elkészítésekor figyelembe veszik a brigádvállalásokat, s megjelölik: miként segítik a vállalatok teljesítését. az irányító szervek nyomon kísérik a vállalatok teljesítését, s a művelődés hatását az életmódra, a termelésre. a brigádok pedig maguk is elemzik kulturális tevékenységüket.

a kísérletek eredményéről a jövő év első felében számolnak be és országsszerte alkalmazzák majd a beváló formákat, módszereket./mti/

-. -

bb 2. megkezdődött a „madár-idegenforgalom”, a balatonnál
vid/kz bzs hgy 1975. október 10.

a balatonnál, a hűvös időjárás beköszöntésével, megkezdődött a „madár-idegenforgalom”, a vándormadár „főbérlok”, már mind elhagyták tanyájukat, s helyükbe tömegesen érkeznek északibb vidékekről a téli „szállóvendégek”, különösen népes csoportokban lepték el a nádasok melletti szélvédett helyeket, s a kis-balaton nyíltvízfoltjait a vadkacsák és a különféle libafajták. a vadlibák naponta már százas csapatokban „huznak”, a balatonfelvidéki hegyek fölött és gyakran látogatják a távolabbi szántóföldeket.

a balaton - a vándormadarak nagy „országutjának”, fontos állomáshelye - ezekben a napokban gyakran nyújt pihenőhelyet a délebbre tartó átvonuló madár csapatoknak is./mti/

-. -

- 2 -

bb 3. a szovjet kultúra napjaira készülnek komárom megyében
vid/kz bzs hgy 1975. október 10.

komárom megyében már készülnek az október 4 és 13 között megrendezésre kerülő szovjet kultúra napjaira. a gazdag programot tatán, a megyei művelődési központban „a természetvédelem a szovjetunióban”, című kiállítással, és szovjet művészegyüttes vendégszereplésével nyitják meg. sok más rendezvénynek ad helyet a megyei művelődési központ. szovjet szerzők darabjával vendégszerepel a vigszínház, illetve a győri kisfaludy színház.

érdekes, változatos műsort állítottak össze a városi művelődési központok is. esztergomban a petőfi művelődési központban a szovjet központi művészegyüttes vendégszerepel, és több baráti találkozóra kerül sor. a szakköri és a klubtagok részvételével látogatást szerveznek budapestre, a szovjet kultúra házába. komáromban a csokonai művelődési központban szovjet és amatőr együttesek adnak közös műsort. tatabányán, a józsef attila könyvtárban az orosz építőművészet címmel nyílik dokumentációs kiállítás. az orosz lányi városi könyvtárban a szovjet irodalmi alkotásokat mutatják be, irodalmi esteket rendeznek. hasonló eseményekre kerül sor a tatai városi könyvtárban, az esztergomiban pedig többek között szovjet hangfelvételt tartanak a zeneiskola tanárainak és szövegíróinak a közreműködésével. komáromban a jókai könyvtárban szovjet kiadványokból nyitnak kiállítást.

az iskolák megyeszerte vetélkedőket, kiállításokat, pionir-uttörő találkozókat rendeznek. több helyen élménybeszámolót tartanak a megye testvérterületén, a csecsen-ingus aszszkban járt uttörők. a komáromi általános iskolákban falujátszókat készítenek a szovjet pajtások leveleiből./mti/

-. -

bb 4. a századelő budapestje mohácsi farostlemezen
vid/kz bzs hgy 1975. október 10.

elismerést szerzett a metró-építőknél a mohácsi farostlemez. a kelet-nyugati metró valamennyi mozgólépcsőjéhez a dumaparti üzemben készült a méretre szabott diófa utánzatu farostlemez, aminél az esztétikai követelményeken túl a lángállóság, a nedvességgel szembeni ellenállás is szigorú feltétel volt. a beruházók bizalmának jele, hogy az észak-déli metró vonalhoz is felhasználják ezt a hazai anyagot és kétféle forint értékű, különböző színű lemezt rendeltek hasonló célra. elsőként a ferenc köruti mélyállomás mozgólépcsőjéhez kezdték meg mohácson a fehér színű borítólapon előállítását. a többi megállóba piros, mélykék, valamint kénsárga színű farostlemez kerül.

a fővárosból még egy érdekes megbízást kapott a gyár. térelemeket készítenek a felszabadulás téri aluljáróba. a tizennégy térelemen ugyanis megelevenedik majd a századelő budapestje. az archiv képeket különleges eljárással égetik a farostlemezekre./mti/

-. -
- 3 -

bb.5. négyrészes filmsorozat a flamand festők titkairól - ismeretterjesztő filmek a televízió képernyőjén

i nm/zsu/zs/fé la

1975.október 10.

a következő hetekben, hónapokban több érdekes ismeretterjesztő film kerül képernyőre. újabb hat epizóddal jelentkezik a már ismert cousteau sorozat, a tenger titkai címmel. a bahama szigetekhez tartozó andros mellett a tengerben csodálatos barlang-labirintus rejtőzik. az androsi kék barlangok című kanadai produkció ide kalauzolja el a nézőket. theodor fontane, klasszikus német író utibeszámolója alapján tárja a nézők elé a történelmi multu brandenburg tartomány szépségeit egy kétrészes ndk természetfilm.

a szibéria folyóin épülő erőművekkel ismerkedhetünk meg a „a megvalósult álmok”, című szovjet rövidfilmben. dán stúdióban készült a „karthágót el kell pusztítani”, című dokumentumfilm. ez a dán ellenállási mozgalom „karthagó”, fedőnevű akcióját idézi fel, amelynek során a gestapo egyik fontos objektumát semmisítették meg.

francia tévéfilmsorozat: „a flamandok titka”, a négyrészes produkció annak a felfedezésnek kalandos történetét viszi képernyőre, amely annak idején forradalmasította a festészet világát. a flamand festők - elsőként jan van eyck - létrehoztak egy olyan eljárást, amely meghagyta a festékek-színek áttetszőségét, és csillogásukat megőrizve gyors száradásukat is biztosította. bár számosan törekedtek arra, hogy az olajfestékek titkának elterjedését megakadályozzák, ez mégis eljutott itáliába. a filmsorozat most a gyilkossággal, ármánnyal, cselszövésekkel teli utat kíséri végig anélkül, hogy az időpontok, személyek vagy a helyszínek tekintetében a teljességhez és a történelmi hűséghez ragaszkodna.

kanadai ismeretterjesztő film ad magyarázatot a sziklás-hegység kialakulására, és megismerteti a hegységben levő nemzeti parkok növény-és állatvilágával. egy másik, ugyancsak kanadai film a pelee-fok. a pelee félszigeten, - amely kanda legdélibb pontján fekszik, található a legkisebb kanadai nemzeti park. állatvilága azonban a nemzeti parkok között talán a leggazdagabb. ezt mutatja be a film./mti/

--

-4-

bb.6. restaurálják a tatai pötörke-malmot

vid/kz/fé hgy

1975.október 10.

miközben modern városközpont épül tatán, és nagy új lakónegyedek alakulnak ki, nem feledkeznek meg arról, hogy a fejlesztési tervek összhangban legyenek a múlt emlékeivel. városszerte nagyon sok ugyanis a műemlék. jelentős helyet foglalnak el köztük a sajátos építészeti formájú vizimalmok. tatát, a tavak és források városát egykor a malmok városának is nevezték, ugyanis hazai víznyelvényben itt működött a legtöbb vizimalom. az első okleveles emlékek már a 13-14. században említik ezeket. bonfini olasz hadmérnök, aki mátyás uralkodása alatt térképezte fel a környéket, már 9, a várhoz tartozó malmot jegyezte fel. később jelentősen növekedett a számuk, és az 1930-as évek végén is 15-ben dolgoztak. ma már csak a cifra-malomban őrlnek, de azt sem víz, hanem villanyerő hajtja. a malompatak ugyanis, amely az energiát adta, kiszáradt. a műemlék malmokat most sorra restaurálják, és más célra hasznosítják. a sándor-malomban például malomszálló néven turistaszálló működik. a berta-malmot ifjúsági klubba alakították, a miklós-malomban nemzetiségi múzeumot nyitottak. most a pötörke-malom került sorra. egyelőre az országos műemlék felügyelőségnek ad majd „számlást”, később alkotók háza lesz. ez utóbbi azonban távlati terv, ugyanis a városban még hosszú évekig bőven akad munkájuk a műemlékvédelmi szakembereknek./mti/

--

bb.7. bosnyák néprajzi muzeum átán

vid.-/kz/fé hgy

1975.október 10.

pécstől délre - egymás szomszédságában - hét bosnyák település húzódik meg a dombok között. a falualapító ősök a xviii.század elején települtek ide boszniából és kezdtek új életet a török hódoltság idején elnéptelenedett baranyai tájon. az elmúlt két és fél évszázad alatt - talán éppen elszigeteltségük miatt - megőrizték nyelvüket, szokásaikat, szellemi és tárgyi népművészetüket. leggazdagabban átán maradt fenn a bosnyák folklór és itt jött létre az ország egyetlen bosnyák nemzetiségű néprajzi muzeuma. alapítója: matusek lászló pedagógus, aki kereken 35 évig tanított a faluban, most ment nyugdíjba.

amikor fiatalon átára került, megragadta a még mindig élő, virágzó bosnyák népművészet. erre áldozta idejét és energiáját, s ennek eredménye a páratlan értékű falumuzeum. száznál több tárgyat helyezett el itt, részben a falu lakói ajándékozták, részben a tanács támogatásával vásárolta. /folyt.köv./

-5-

bb.7./ bosnyák ...folyt/fé

a csodálatosan szép, szingazdag népviseletek és szőttesek mellett főleg butorok, használati tárgyak, edények láthatók. berendezett egy ünnepi szobát, ami a századforduló bosnyák parasztszobáinak hiteles mása.

nem kevésbé értékes az írásban, kottán, magnószalagon őrzött folklórkincs. matusek lászló több mint kétszáz népi dallamot gyűjtött helyben és a környéken, megtanulta az összes bosnyák népi táncot, följegyezte az átal népszokásokat, népi gyógymódokat, közmondásokat, népművelői munkásságának köszönhető, hogy az átal emberek nemcsak őrzik, hanem életben tartják, alkalmazzák is legszébb, legértékesebb hagyományaikát. most, hogy nyugalomba vonult, lehetősége nyílik arra, hogy rendezze az összegyűjtött - alighanem teljesnek tekinthető - pécs-környéki bosnyák néprajzi anyagot, amely szerves része hazánk egyetemes népművészetének./mti/

↓ népmeséket, röldröjzi neveket, építési és ruházatkodási szokásokat.

bb.8. póruul járt a notórius csokoládé-toljvaj

i bs/s/zs/fé la

1975. október 10.

már tizenegyszer állt a bíróság előtt, de újabb bűncselekményeket követett el mogyorósi jános 44 éves alkalmi munkás, budapesti lakos. különösen kedvelte az édességet, főleg ha ingyen, juthatott hozzá, de nem vetette meg a hasonló módon megszerzett más élelmiszereket sem. a vii. kerületi landler jeno utcában egy élelmiszerüzletből 13 tábla csokoládét tett a vásárlókosár helyett a táskájába, s fizetés nélkül akarta elhagyni a boltot. nem sikerült azonban eltávoznia, mert tetten érték, s a jogtalanul eltulajdonított árut visszavették. hasonló módon póruul járt a vii., illetve a viii. kerületben is egy-egy üzletben, ahonnan 17 tábla csokoládét, egyéb édességeket, valamint kávét, paprikát akart a vételár kiegyenlítése nélkül kicsempészni.

a központi kerületi bíróság mogyorósi jánost nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-6-

bb 9. anyagi védelem az őszi bnv értékeire

i kf/gg-ju hgy

1975. október 10.

az őszi budapesti nemzetközi vásár építésével, berendezésével egyidőben kezdte működését az állami biztosító vásári fiókja, ahol már élénk a forgalom. a vállalatok sorban kötik a szerződést a biztosítóval kiállítási területük, berendezéseik és felszerelési tárgyaik, valamint a bemutatásra kerülő áruik anyagi védelmére. a vásári biztosítás a helyszíni balesetekre, a tűz, a villámcsapás, a robbanás és egyéb elemi csapás okozta károkra terjed ki, fedezetet nyújt a törésre, a szóródásra, a lopás és rablás esetére, s érvényes egészen az árukiszállítástól a visszaszállítás időpontjáig.

a belföldi kiállítók eddig százmillió forint értékben biztosították kiállított és kiállítandó áruikat.

működik már a kárbiztosok nemzetközi testülete is. a külföldi cégek áruira eddig több mint 70 millió forint értékben vállalta a feltételekben meghatározott kockázatokat a biztosító. az anyagi értékek védelmén kívül a vásári szabályzat értelmében valamennyi kiállító részére kötelező az ugynevezett felelősség-biztosítás, amely a saját kiállítási területen a másnak okozott esetleges anyagi károkra nyújt fedezetet. /mti/

bb 10. hagymásák hollandiának

vid/kz-ju hgy

1975. október 10.

a szegedi kenderfonó és szövőipari vállalat egyik újdonsága, a színes műanyagfóliából sodort és hurkolt hagymás és burgonyászsákok iránt külföldön is mind nagyobb az érdeklődés, az eddigi legnagyobb megrendelés nemrégiben hollandiából érkezett: eszerint még ez év végéig három és félmillió ilyen zsákkülönlegességet szállítanak a nyugateurópai országba. a korszerű termék érdekessége, hogy súlya mindössze néhány deka, mégis félmázsányi termény szállítható benne. /mti/

8.10/ju

- 7 -

bb 11. új körzeti cukorrépa központ csongrádban

vid/kz-ju hgy

1975. október 10.

csongrád megyében a cukorrépatermő terület bővítésével egyidejűleg növelik az átvevő helyek számát. a földéaki vasútállomásnál tizenkétmillió forint beruházással épült új körzeti telepet helyeztek üzembe. nyolcezer négyzetméter alapterületen betonozott rakteret alakítottak ki. az erre befutó teherautókat és pótkocsikat egy nagyteljesítményű szovjet berendezés őríti ki. a szállító járműveket a levegőbe emeli és néhány perc alatt megszabadítja hasznos terhüktől. ezután szállítószalag tisztítja meg a termést a rátapadt gyomoktól és földszennyeződéstől. a prizmákba ömlesztett cukorrépát végül markológépekkel rakják vagonokba. /mti/

-.-

bb 12. magasabb hozamu, gépi betakarításra alkalmasabb rozs

vid/kz-ju hgy

1975. október 10.

szabolcs-szatmár megyében a kenyérgabona vetésterületének kb. egyharmadán - 30-32.000 hektáron - még jelenleg is rozsot termelnek. ezért nagy jelentőségű az, hogy dr. vágó mihály, a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat kisvárdai telepének tudományos osztályvezetője a különféle betegségeknek jól ellenálló, az eddigieknél magasabb hozamu, és gépi betakarításra alkalmasabb, új rozsfajtát nemesített. az új fajta három év átlagában 15 százalékkal nagyobb termést adott a réginél. a sikeres kísérletezések befejezése után meg is kezdték a vetőmag céljára történő elszaporítását. ezzel párhuzamosan a régi fajtát fokozatosan kivonják a köztermesztésből, s néhány év múlva a megye egész területén az új fajtát honosítják meg. /mti/

-.-

bb 13. Lottó nyerőszámok

zsu-ju hgy

1975. október 10.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közli, hogy a kisteleken megtartott 41. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

18, 23, 40, 70, 76

/mti/

-.-

10.31/ju

- 8 -

10.31/ju

bb 14. halálos közlekedési balesetek

be-ju hgy

1975. október 10.

bélapátfalva belterületén nagy róbert 18 éves géplakatos, helyi lakos motorkerékpárjával elütötte kormos andrás 78 éves nyugdíjas helyi lakos gyalogost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálatot megkezdték.

nagykátai területén a közúton ádám pál 25 éves gépkocsivezető nagykátai lakos motorkerékpárjával nekiütökött a vele azonos irányban szabályosan közlekedő lovaskocsinak és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítása közben meghalt.

szőkedencs külterületén a 7-es számú főútvonalon chaban mehmét resit 18 éves török állampolgár személygépkocsival elütötte az uttest menetirány szerinti jobb oldalán haladó papp sándor 87 éves nyugdíjas szőkedencsi gyalogost, aki kórházba szállítás után meghalt. a baleset után a török állampolgár segítségnyújtás nélkül továbbhajtott, csak a helyszíntől 60 kilométerre fogták el és őrizetbe vették.

nádasd község belterületén nemes istván 19 éves autószerelő hegyhátszentjakabi lakos motorkerékpárjával nekiütökött a vele azonos irányban kézikocsiját toló németh géza 44 éves segédmunkás nádasdi lakosnak, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

a törökszentmiklós máv állomás bejárati jelzőjénél egy személyvonat halálra gázolta tóth mihályné 78 éves helyi lakost. tóthné a nyílt pályán tilos helyen közlekedett.

szeged belterületén a közúton borsodi jános 40 éves gépkezelő szegedi lakos személygépkocsijával a kanyarban kisodródott és egy vasoszlopnak ütközött. a baleset következtében borsodi olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. utasa súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset oka: borsodi figyelmetlenül vezetett.

a iii. kerület bécsi ut és reménység utca kereszteződésében egy személygépkocsi összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője, fedorcák gábor 21 éves villanyszerelő, budapesti lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházban meghalt. az elsődleges adatok szerint a személygépkocsi vezetője, lehoczki józsef 35 éves gépkezelő, budapesti lakos, gépkocsijával szabálytalanul kanyarodott. a rendőrség eljárást indított ellene. /mti/

10.55/ju

- 9 -

11.30/ju

bb 15. dr. polinszky károly hazaérkezett norvégiai és dániai utjáról

t szö/gk-ju hgy

1975. október 10.

dr. polinszky károly oktatási miniszter pénteken hazaérkezett norvégiai és dániai utjáról. fogadására a keleti pályaudvaron megjelent dr. hanga mária oktatási miniszterhelyettes és dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke. jelen voltak a külügyminisztérium képviselői is.

a látogatás során oktatási miniszterünk megbeszéléseket folytatott a norvég és a dán oktatási miniszterrel, s aláírták a magyar-norvég kulturális egyezményt, amelyet norvég részről trygve bratteli miniszterelnök látott el kézjeggyel. dr. polinszky károly magyarországi látogatásra hívta meg bjartmar gjerde norvég oktatási minisztert.

dr. polinszky károly hazaérkezése után az mti tudósítójának adott nyilatkozatában összegezte a két országban tett látogatásának eredményeit és többek között elmondotta: - a most aláírt első magyar-norvég kulturális egyezmény jelentős állomása a két nép közötti kapcsolatok fejlődésének, bár a két ország között a kulturális kapcsolatoknak eddig is voltak hagyományai. a kulturális cserék és az együttműködés - mint azt az egyezmény is leszögezi - hozzájárul a két nép közötti jobb megértéshez, s elsősegíti az államaink közötti együttműködést is. növeljük a kulturális cseréket, fejlesztjük az aktív együttműködést a kultura különböző területein. ennek jegyében többek között szélesítjük a kölcsönös tájékoztatást a kulturális eredmények jobb megismerésére, tovább javítjuk a kulturális értékek cseréjének és terjesztésének feltételeit.

- az egyezmény aláírása és a hivatalos tárgyalások mellett - folytatta az oktatási miniszter - norvégiában és dániában egyaránt alkalmas volt tanulmányozni az oktatásügy időszerű kérdéseit, és mindkét országban több oktatási intézményt meglátogattam. legjellemzőbben talán úgy fogalmazhatom össze a tapasztalatokat, hogy országainkban sok tekintetben hasonlóak az oktatásügy problémái, és éppen ezért néhány vonatkozásban azonosak a továbbfejlesztési elképzelések is. dániában például a közeljövőben tervezik a középfokú oktatás több változatát tartalmazó koncepció parlamenti vitáját. a tapasztalatok további kölcsönös cseréje, egymás oktatási rendszerének mélyebb megismerése érdekében norvégiából és dániából egyaránt - egyebek közt - felsőoktatási szakértőkből álló küldöttség látogat magyarországra. /mti/

--

11.15/ju

- 10 -

11ko g

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 3. sz. / a szovjet kultura ... / 1. bek. 1. sorában a szöveg helyesen:

... készülnek a november 4 és 13 között megrendezésre kerülő...

/mti/

bb 16. xantus jános emlékkiállítás

t me/s-ju zs hgy

1975. október 10.

jávai tobzoska, borneoi orángután, indokinai, maláji madarak, repülőmakik és sárkánygyíkok a fő látónivalók a természettudományi és a néprajzi muzeum pénteken megnyitott kiállításán. Láthatóak az indonéz kultura jellegzetes emlékei, a borneói fejedelmek, a dajakok fegyverei: a pedang, parang szumpitán, a hajjal díszített pajzs, ugyszintén a füstölt emberfejek, a dajakok harci díszöltözésének jelképei is. ma is olyan kuriozumok, mint több mint száz évvel ezelőtt voltak, amikor xantus jános, a kádos életű kutató és gyűjtő a tengerentúlról hazaküldte vagy hozta őket.

miután 1852-ben júniusában ameríkába vándorolt, az amerikai hadsereg katonájaként bejárta a vadnyugat akkor még felderítetlen területeit és a tudós szenvedélyével gyűjtötte a ritka állatokat, ásványokat, az indiánok viseleti tárgyait. amikor hazatért - 1861-ben - megalapította a budapesti állatkertet. kevéssel ezután ázsiai gyűjtőutra indult, majd szumátra, jáva, borneó növény- és állatvilágával, őslakóival ismerkedett. mindegyik állomáshelyéről értékes természettudományi, néprajzi, népművészeti gyűjteményt küldött magyarországra. itthon folytatta a gyűjtést a dráva és szeged környékén, erdélyben, ahonnan közel 2000 népművészeti tárggyal tért vissza. a tudós gyűjtőre a néprajzi muzeum alapítójára emlékezett xantus jános születésének 150. évfordulója alkalmából a nemzeti muzeumban megrendezett kiállítás. a megnyitón gőnyei Antal a kulturális minisztérium főosztályának vezetője mondott beszédet. /mti/

--

Muzeumi

11.32/ju

- 11 -

1225 g

bb 17. elutazott a magyar küldöttség az utügyi világkonferenciára

be-ju ie hgy

1975. október 10.

a világ csaknem valamennyi országának képviselői részt vesznek az október 12-20. között mexikóban megrendezésre kerülő utügyi világkonferencián. a közlekedési szakemberek 4 évenként találkoznak, hogy összegezzék az utépitésben és a forgalomtechnikában elért eredményeket és meghatározzák a fejlődés fő irányzatait. magyarország 5 témával szerepel a konferencián.

a magyar küldöttség kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes vezetésével pénteken elutazott mexikóba. /mti/

-. -

bb 19. muzeum és diákság - bemutató 17 hajdusági középiskolában

vid/ká-ju hgy

1975. október 10.

hajdu bihar megye 17 középiskolájában muzeum és a diákság címmel bemutató muzeumi foglalkozást tartottak pénteken. a megye muzeumi vezetői, tudományos munkatársai előadásokat tartottak a muzeumokban található gazdag anyagról, s egy-egy ritka tárgyat az iskolában is bemutattak. vázolták azokat a lehetőségeket, amelyeket a muzeumok nyújthatnak a különböző tárgyak - elsősorban a történelem - tanításához. kérték a pedagógusokat és a diákokat; tegyék rendszeressé és szervezetté a muzeumi látogatásokat. /mti/

-. -

11.36/ju

g 17.05

- 12 -

bb. 18. a budapesti tanácsi ipar bemutatkozása az őszi bnv-n

t/gy/gk/rj hgy

1975. október 10.

a fővárosi tanács ipari főosztályának felügyelete alá tartozó 25 tanácsi vállalat évente csaknem 6 milliárd forintos termelési értéket állít elő. közülük tíz egyaránt kiállítja legújabb és hagyományos termékeit az őszi bnv-n - jelentette be tóth ferenc, az ipari főosztály vezetője pénteki sajtótájékoztatóján.

az ágazat körülbelül 500 négyzetméteres kiállítási területen reprezentálja munkája eredményeit. a fővárosi gázkészülékgyártó vállalat az első hazai előállítású fűnyíró gépet állítja ki, amely zajtalanabb, műszakilag megbízhatóbb az eddig ismert importárúnál. a vállalat másik új cikke a camping-paráznak elnevezett fűtőkészülék, amely kempingpalackra szerelve bemelegíti a sátrak légterét. újdonságnak számít az a nagyteljesítményű, 2500 kalóriás fali-fűtő, amely kapacitása alapján üzemi zuhanyozók temperálására is alkalmas.

a fővárosi finommechanikai vállalat hőellátó üveggel kibocsátott ellenőrző lámpái nagyobb biztonságot nyújtanak a gépkocsi-vezetőknek. a lámpák korábbi bakelit fedele gyakran elégett, a gépkocsivezetőket az irány- és sebességjelzők működéséről nem tájékoztatta. ugyancsak említést érdemel a kereskedelem sürgetésére készített, - tíz super nova pengével, 60 forint körüli áron kibocsátott - önműködő zárszerkezettel konstruált borotvakészülék.

a tájékoztatón szó volt a fővárosi bőrdíszműipari vállalat foszforeszkáló anyaggal impregnált háti iskolatáskáiról: ezek fényvisszaverő hatása a kisdíákok szürkületi közlekedését teszi biztonságossá. látható lesz a kiállításon a fővárosi művészi kézműves vállalat új típusú, ugynevezett chippandale-pianinója, amely csembalóhoz hasonló, fémes hangzásával a tőkés piacon keresett hangszer. tetszetős használati tárgyakkal, köztük matricázott gyermektányérok, diszes cseréptartókkal, polisztirolból készült, fénymázzal bevont szörpös poharakkal, hétvégi házak díszítésére alkalmas mosható dekorációs lemezekkel s különféle írószer-újdonságokkal mutatkozik be a fővárosi műanyagipari vállalat. a fővárosi kézműipari vállalat, valamint a panyova és a lőrinci vattagyár által kooperációban előállított új alapanyagból készült steppelt kabát a konfekcióipari termékek között újdonságnak számít. a vállalat ezen kívül bőrzött csillárokat, asztalilámpákat és más izléses lakberendezési tárgyakat állít ki. említést érdemelnek a fővárosi óra- és ékszeripari vállalat új fémkompozíciójú aranyozott ékszerei, amelyek először a vállalat elárúsító pavilonjában kaphatók. /mti/

-. -

11.45 rj

- 13 -

1225 g

bb 20. megkezdte munkáját a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének vii. kongresszusa

t ol/tm-ju ie hgy

1975. október 10.

csaknem 280.000 szervezett dolgozó képviselőjében, 300 választott küldött részvételével pénteken az édosz székházában megkezdte munkáját a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének vii. kongresszusa. a tanácskozáson résztvett dr. maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz kb első titkára, gál lászló, a szot titkára, földi lászló könnyüipari államtitkár is.

a kongresszust seprényi sándor, a szakszervezet elnöke nyitotta meg, majd fabók zoltán főtitkár egészítette ki szóbeli beszámolóval a központi vezetőség írásban előre kiadott jelentését. elmondta, hogy a tanácsi, a kommunális vállalatnál és a közmuveknél dolgozók munkájának megbecsülése, élet- és munkakörülményei érezhetően javultak, ami hozzájárult a teljesítmények gyorsabb ütemű növekedéséhez is. első sorban a nagyarányú rekonstrukciók hatására a tanácsi butor-, bőr- és szőrmeiparban az átlagot meghaladó a termelés, emelkedés, az árutermelő kis- és középüzemek nagy részt vállaltak a választék bővítésében és az export-szállítások növelésében. mivel azonban a mintegy 40 legfejlettebb korszerűsített vállalat minisztériumi irányítás alá kerül, fontos, hogy a tanácsok irányítás alatt maradó kisebb létszámú, önerőből fejlődni alig képes vállalatok helyzetét megszilárdítsák, további fejlődésük-höz utat nyissanak.

nagy sulyal szerepeltek a beszámolóban azok a vállalatok, amelyekre jelentős rész hárul a környezetvédelemből is. a parkok területe a tervidőszakban 50 százalékkal nőtt, de még mindig a kívánatosnak egyharmadával jut kevesebb egy lakosra. a köztisztasági szerek szorongató gondja a szaporodó háztartási és ipari hulladékok begyűjtése. a szemétteljes megvalósítására a következő ötéves tervben mintegy kétmilliárdot ruháznak be, az új létesítmény várhatóan 1980-ig készül el. addig is azonban erőfeszítésekre van szükség a gépesítés fokozására, a munkakörülmények javítására, ami különösen fontos ezen a területen, ahol a minimális dolgozói létszám fenntartása is komoly nehézségekkel jár.

/ folyt. köv./

11.55/ju

- 14 -

13²⁰ g

bb 20. / megkezdte munkáját ... 1. folyt./-ju

a közmű-, a víz-, és a csatornahálózat fejlesztésére a iv. ötéves tervben 20,5 milliárdot fordítottak. a vezetékes vízellátásban részesülők köre egymillió, a csatornázott területeken élőké 800.000 fővel emelkedett. ezzel szemben alig nőtt a tisztított szennyvíz mennyisége.

a legfőbb szolgáltatási ágazat, egyik legfőbb gondja a szorongató munkaerőhiány. ezen csak részben segített az időközben végrehajtott, az átlagosat meghaladó bérfejlesztés. ezért szentelt a beszámoló az érdekvédelmi feladatok között is jelentős helyet a munkaerő megtartásának, a létszám lehetséges növelésének, szorgalmazta a munkahelyi körülmények további javítását, egyes szakmákban, illetve szakágazatokban a minisztériumi iparhoz viszonyítva még mindig alacsony bérek fejlesztését, az előrelátóbb, ösztönzőbb vállalati bérpolitikát. a jelen tervidőszakban sokat javult a szociális ellátottság, de a beszámoló úgy ítélte meg, hogy első sorban a kommunális és közműszolgáltatásokat ellátók körében erőteljes fejlesztésre van szükség, mivel több mint 60.000 ember végzi munkáját az időjárás viszontagságainak kitett, gyakran változó munkahelyeken, s a veszélyt jelentő közutakon.

a beszámoló végül a szakszervezeti szerek egyéb tevékenységéről, feladatairól szólt. ezek közül az egyik legfontosabb az üzemi demokrácia erősítése, fejlesztése. a főtitkár beszámolhatott nem lebecsülendő eredményekről is, de tovább szorgalmazta, hogy a szakszervezeti szerek a munkahelyek párt-, a kisz- és gazdasági vezetésével összefogott, az eddigieknél célratörőbb munkát fejtsenek ki az üzemi demokrácia erősítésében.

a kongresszus meghallgatta mayer ferencnek, a számvizsgáló bizottság elnökének jelentését is, majd megkezdte a vitát az írásos dokumentumok, a beszámolók és a határozati javaslat felett.

/ folyt. köv./

12.02/ju

- 15 -

13³⁰ g

bb 21. elkészítették a négy milliárdodik tonna timföldet almásfűzítőn - tovább bővítik a gyárat

vid/ká-ju hgy

1975. október 10.

nevezetes eseményhez érkeztek pénteken a fennállásának 25. évfordulóját idén ünneplő almásfűzítői timföldgyárban: elkészült a négy milliárdodik tonna timföld. az éves tervek szerint ez év végére kellett volna ezt a mennyiséget produkálniok. 25 év alatt terven felül 60.000 tonna timföldet adtak a gyár dolgozói.

a 25 évvel ezelőtt, szovjet segítséggel létesített vállalat az utóbbi évtizedben nagymértékben fejlődött. az 1964. évi 125.000 tonnával szemben 1972-ben 285.000 tonnát termelt. a gyáróriás ma már évente több mint egymilliárd forint termelési értéket szolgáltat. tavaly újabb bővítéshez kezdtek: 1977-re évi 325.000 tonnára növelik a kapacitást.

a nagyarányú fejlődéshez a szovjet-magyar timföld és alumíniumipari egyezmény adott lehetőséget. ez egyben új távlatokat nyitott a magyar alumíniumiparban és megoldotta az ország viszonylagos bauxitgazdagsága és energiaszegénysége közti ellentmondást. mint ismeretes, az egyezmény értelmében a szovjetunió kohósítja a timföldet. így Magyarországon lényegesen nagyobb mennyiségű alumíniumot tudnak feldolgozni, mint amekkorá a hazai kohók kapacitása. /mti/

--

bb 22. időjárásjelentés

-ju hgy

1975. október 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. október 10-én, pénteken 12 órakor:

továbbra is hűvös idő

észak-európán keresztül folyamatosan sarkvidéki légtömegek áramlanak közép-európa és a földközi-tenger vidékére. a hideg levegő, valamint a dél-európa felett elhelyezkedő enyhe léghullámok találkozásánál, így az apok térsége felett és a balkán-félsziget környékén sekély ciklonok alakultak ki. hatásukra ezeken a területeken is változékonnyá és hűvössé vált az időjárás. az elmúlt napon európa-szerte a nappali felmelegedés 2-6 fokkal alacsonyabb volt, mint a sokéves átlag. a kárpát-medencében a következő 36 órában az évszakhoz képest hűvös marad az idő.

/ folyt. köv./

- 16 -

13 hgy

bb 22. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

hazánkban csütörtökön az évszakhoz képest hűvös, szeles idő volt. az ország északi felén általában 3-6, máshol csak 1-3 órán át sütött a nap. az elmúlt 24 órában többfelé volt kisebb eső. a lehullott csapadék mennyisége csak az északi részeken érte el a 3-6 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet 11-16 fok között volt. péntek hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 1 és 5 fokig hűlt le a levegő. debrecenben ennél is hidegebbet, 0 fokot mértek. délelőtt erősen felhős, hűvös idő volt. szórványosan kisebb esők alakultak ki. a hőmérséklet 11 órakor az esős helyeken csak 6-10, máshol 10-15 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 9,9 fok volt, 2,8 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig: időnként megnövekvő felhőzet, többfelé kisebb esővel, a magas hegyeken hószállingózással. mérsékelt, időnként megélénkülő nyugati, északnyugati szél. az évszakhoz képest hűvös idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0-5, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 11-16 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 155 cm. /mti/

--

bb 23. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke október 10-én 13 óráig:

se-ju hgy

1975. október 10.

1. munkásművelődés
2. madárvonulás
3. szovjet kultúra napja komáromban
4. farostlemez a metró mozgólépcsőjéhez
5. filmsorozat

/ folyt. köv./

13.15/ju

- 17 -

13 hgy

bb 23. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

6. restaurálják a tatai malmot
 7. bosnyák muzeum
 8. notórius csokoládétolvaj
 9. bnv
 10. hagymaszákok hollandiának
 11. cukorrépa központ
 12. gépi betakarításu rozs
 13. lottó
 14. balesetek
 15. hazaérkezett polinszky károly
 16. xantus kiállítás
 17. utügyi küldöttség mexikóba
 18. tanácsi ipar a bnv-n
 19. muzeum és diákság
 20. városgazdasági dolgozók kongresszusa
 21. tímföldgyártás
 22. időjárás
 23. hírjegyzék
- /mti/

-. -

bb 24. befejeződött a zalaegerszeg-körmend közötti ut és a 8-as számú ut körmendi átkelési szakaszának rekonstrukciója

vid/ká-ju hgy

1975. október 10.

elkészült az új, korszerű forgalmi csomópont körmend központjában, a 8-as számú főközlekedési ut és a zalaegerszeg-körmend közötti ut csatlakozásánál. az új csomópontot pénteken adták át a forgalomnak.

a járási székhely központi utjainak megépítésével befejeződött a zalaegerszeg-körmend közötti ut, valamint a 8-as főút körmendi átkelési szakaszának teljes rekonstrukciója, amelyre a kpm vas megyei közuti igazgatósága mintegy 20 millió forintot fordított. /mti/

-. -

13.20/ju

- 18 -

13⁵⁰g

:bb 25. közlekedési baleset

s-ju hgy

1975. október 10.

pénteken reggel 7.35-kor a xii. kerület istenhegyi ut és adonis utca kereszteződésében egy bkv -autóbusz, amelyet puskás ferenc 52 éves gépkocsivezető, biatorbágyi lakos vezetett összeütközött két személygépkocsival, majd tovább haladva áttért a menetirány szerinti baloldalra, áttörte a vaskorlátot és lezuhant a fogaskerekű vágányaira. a baleset következtében az egyik személygépkocsi vezetője súlyos, a másik személygépkocsi vezetője és az autóbusz utasai közül egy személy könnyű sérülést szenvedett. a mentők a sérülteket kórházba szállították. a baleset körülményeinek tisztázását a rendőrség szakértők bevonásával megkezdte. /mti/

-. -

bb 26. a könnyűipar az őszi bnv-n - sajtótájékoztató a minisztériumban

t ol/gg-ju ie hgy

1975. október 10.

hat pavilonban, 9.000 négyzetméternyi területen, 69 minisztériumi, 22 tanácsi vállalat és 57 szövetkezet termékeit vonultatja fel a hazai könnyűipar a jövő héten nyíló őszi bnv-n. a kiállítás újdonságairól, a szakmai napokról és más rendezvényekről pénteken a minisztériumban tájékoztatta dr. móré andrás a könnyűipari vásárbizottság vezetője a sajtó munkatársait. elmondotta, hogy a múlt évinél ezer négyzetméterrel nagyobb területen külön helyet szentelnek a felszabadulást követő három évtized fejlődésének, amelyet reprezentatív fotókkal, grafikákkal és termékekkel is szemléltetnek.

valamennyi bemutatón törekednek arra, hogy a rekonstrukció eredményeiről, az ipar jelenlegi felkészültségéről, a gyártmányfejlesztők sikeres újdonságairól egyaránt képet kaphasson a kereskedelem és a nagyközönség. kiállítják a választékbővítés ösztönzését szolgáló pályázatok díjnyertes munkáit is.

a könnyűipar kiállításai az öltözködés, az otthon, a ruházat, a szabadidő szektorokban az a, a 17-es, a 18-as, a 24-es és 25-ös pavilonokban láthatók majd, ahol a legkülönbézőbb árucikkek tízezreit vonultatják fel. a központi rendezvények és a tárgyalások, továbbá a legújabb irányzatokat szemléltető napi nyolc divatbemutató színhelye a 28-as pavilon lesz. ugyanitt divat-, illetve árukezelési tanácsadással állnak az érdeklődők rendelkezésére, míg az otthon kiállításán a lakberendezéshez az otthonok szépítéséhez adnak szaktanácsokat.

/ folyt. köv./

13.50/ju

- 19 -

14³⁰g

rb 26. / a könnyűipar az ... 1. folyt./-ju

a gyártmányfejlesztők legfirsebb eredményeinek sorában mutatják be a békéscsabai kötöttárugyár új cikkét, a csecsemő- és bébiruházat céljára kifejlesztett nyírott plüsskelmét, amely használati értékét tekintve egyenrangú az eddig behozott importáruval, fogyasztói ára azonban csaknem feleannyi, mint a külföldi terméké. a soproni szőnyeggyár antisztatikus szőnyegpadlót kísérletezett ki. ez korszerű technológiával, változatos szinkombinációkkal készül, s a hátoldalon alkalmazott kezelés hatására elektromosan nem töltődik fel, így kevésbé piszkolódik, mint az egyéb szintetikus szőnyegek. a többi között ez sem csupán „kiállítási tárgy”, mert az új cikkből már az idén 21.500 négyzetméter készül, s jut el a lakásokba, a kereskedelem, illetve az építőipar útján. a fékon férfi fehérneműgyár kordbársony alapanyagokból készült bluzokat, férfiingeket mutat be, a uniform termékcsalád új tagjait. mivel divat a kord, a pamuttextil művek és a váci kötöttárugyár összefogásából apolló néven is született új kordbársony anyag, amely megfelel a legigényesebb alkalmi ruhák céljaira is.

a butoripari pályázat 19 díjazott terméke között mutatják be a „szilvi”, garnitúrát, a nagy termelékenységgel gyártható, jó méretezésű és minőségű bébibutort, amelyet a szék- és kárpitosipari vállalat kollektívája tervezett és készítet el.

a tájékoztatás tanúsága szerint a kiállítások összessége végül is jól érzékelteti: a könnyűipar félmillió dolgozója sikerrel munkálkodik azon, hogy korszerűen, izlésesen öltöztesse az ország több mint 10 milliós lakosságát, szépitse az otthonukat, és minél magasabb színvonalon tegyen eleget a termékek csaknem felét átvevő exportpartnerek igényeinek. /mti/

-.-

14.00/ju

- 20 -

430g

bb 27. véget ért a kgst szénbányászati állandó bizottságának ülése

t sl/gk-ju ie hgy

1975. október 10.

pénteken budapestten véget ért a kgst szénbányászati állandó bizottságának 46. ülése. a négynapos tanácskozáson bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia és a szovjetunió küldöttsége vett részt.

a bizottság meghatározta, hogy milyen intézkedések szükségesek a kgst xxix. ülészakán a szénbányászat továbbfejlesztésére hozott határozatok végrehajtására. a bizottság ajánlásokat fogadott el a nehéz geológiai viszonyok között működő, továbbá a városok és ipari létesítmények alatt húzódó széntelepek lefejtésének komplex gépesítésére és a szénbányászat okozta károsodással kapcsolatos környezetvédelmi feladatokra.

a bizottság megvitatta a szénbányászati tudományos műszaki együttműködés 1976-80. közötti időszakra, a legfontosabb témákban pedig az 1985-ig szóló tervét. jóváhagyta a sokoldalú integrációs együttműködés intézkedési tervét, amely a legfontosabb műszaki fejlesztési, illetve a hatékonyságot növelő együttműködési feladatokat foglalja magában. a bizottság jóváhagyta 1976. évi saját munkatervét.

az ülés a kölcsönös megértés és baráti együttműködés légkörében zajlott le. /mti/

-.-

bb 28. jóváhagyták szombathely új városrészének beépítési tervét

vid/ká-ju hgy

1975. október 10.

a szombathelyi városi tanács vb jóváhagyta a megyeszékhely oladi városrészének beépítési tervét. a beépítésre kijelölt területet a perint patak két jól tagolt részre osztja: a keleti oldal 31.01 hektár nagyságú, 1702 lakást és alapfoku kapcsolódó intézményeit tartalmazó területére és a nyugati oldal 60.56 hektár nagyságú 4744 lakást magába foglaló területére. az ötödik ötéves terv időszakában az új városrészen mintegy 1100-1300 lakás felépítésével számolnak.

a városrész tervezett lakosszáma több mint 26 és fél-ezer. /mti/

-.-

14.05/ju

-21 -

435g

bb. 29. forr az új bor - befejezéshez közeledik a szüret bács-kiskun megyében

vid/ká/rj hgy

1975. október 10.

végéhez közeledik az idei gazdag szüret a homoki szőlőkben. a síkvidék mintegy 56.000 hektárnyi termőültetvényének kilencven százalékáról présbe került a szőlő. az állami és termelői pincékben forr az új bor. a borászok szerint az idei évjárata Leánykából, traminiből, ezerjóból és rizlingből kiváló minőségű italokat palackozhatnak. az utóbbi hetekben szüretelt mustok cukorfoka ugyanis elérte a 18-20 fokot, s kedvezően színeződtek a bogyók.

heves megye történelmi borvidékein, a mátraalján és az egri dombokon eddig a szőlőtermés mintegy kétharmada került hordókba. az eger-gyöngyös vidéki pincegazdaság 16 feldolgozó üzemében mostanáig mintegy 240 ezer mázsa szőlőből szűrték le az illatos mustot.

a napos, meleg időjárás mindegyideig kedvezett a szüreti munkáknak, így a szőlőtermés jó állapotban került prés alá. mindez kedvező feltételeket nyújt a jó minőségű bor készítéséhez. a mérések szerint az eddig leszüretelt, minőségi bort adó szőlőfajták többsége eléri, sőt meghaladja a 20 cukorfokot. a mátraalján egyes táblákon a tramini és a leányka cukortartalma 26 fokra emelkedett.

a szüret eddigi tapasztalataiból a szakemberek arra következtetnek, hogy az idei évjárata mátraaljai és egri minőségi borok izre és zamatra egyaránt kiválóak lesznek. a bikavért adó szőlőfajták színeződése tökéletes. /mti/

--

bb. 30. közoktatási és közművelődési díjat alapított a fejér megyei tanács

vid/ká/rj hgy

1975. október 10.

fejér megyei közoktatási díj és velinszky lászló közművelődési díj alapításáról hozott határozatot fejér megye tanácsa székesszevárosi megvártott pénteki ülésén. a fejér megyei közoktatási díjat - amelyet első ízben az idei pedagógusnapon kapják majd meg az arra érdemesek - kiemelkedő pedagógiai, iskolapolitikai, iskolaszervezési és irányítási, valamint az ifjúság szocialista szellemű nevelése érdekében végzett kiemelkedő tevékenységért adományozza minden évben tíz pedagógusnak a fejér megyei tanács. a díj összege 5 ezer forint. a velinszky lászló közművelődési díjat fejér megye közművelődési életében kiemelkedő tevékenységet végző személyek, alkotó művészek, művészeti csoportok és együttesek kaphatják. a díjat évente négy személynek és egy művészeti csoportnak adományozzák. a díj összege 5 ezer forint. /mti/

14.05 rj

- 22 -

1450g

bb. 31. ionoszféra - magnetoszféra szeminárium

vid/ká/rj hgy

1975. október 10.

baján pénteken befejezte munkáját a iv. ionoszféra-magnetoszféra szeminárium. a négynapos program során 22 előadás hangzott el a föld erőterének és környezetének vizsgálatáról. a napjaink izgalmas tudománya iránti növekvő érdeklődést bizonyítja, hogy az esemény alkalmából megalkult a mtesz központi asztronautikai szakosztályának bajai csoportja. az első foglalkozás az űrhajózásról és a rakétatechnikáról hangzott el filmvetítéses előadás. /mti/

--

bb. 32. szín-meghatározás számítógéppel, - sajtótájékoztató a kolorisztikai szimpóziumról

1/kg/zsu/rj ie hgy

1975. október 10.

becslések szerint az emberi szem mintegy 10 millió színárnyalatot képes megkülönböztetni, de ennek a töredéke között is nehéz eligazodniuk a különböző iparágak szakembereinek, ezért támogatul színmintagyűjteményeket használnak. a budalakk festék- és műgyantagyár például 5 ezer színt tart számon. a jövő hét keddjén kezdődő országos kolorisztikai szimpózium résztvevői azokról az új módszerekről tanácskoznak majd, amelyek a színek dzsungelében az eddigieknél hatékonyabban segíthetik a tájékozódást. a szimpóziumról pénteken sajtótájékoztatót tartottak a rendező magyar kémikusok egyesülete, az alkalmazott kémiai és kolorisztikai kutató laboratórium és a magyar színbizottság képviselői a mtesz anker közti helyiségében.

az azonos színek kikeverése rendkívül hosszadalmas feladat, és jobbára csak vizuális módszerrel, becsléssel határozható meg, s gyakran azért is pontatlan, mert a világítás, a környezet hatása, és más tényezők befolyásolják a szubjektív meghatározást. a tanácskozás egyik érdekes témaköre annak az új számítógépes színrecept-összeállításnak a gyakorlati kérdéseit tárgyalja, amelyből már az országban is működik egy a győri graboplastnál. itt a műbőrök színének receptjét készíti el a gép néhány perc alatt. szó van arról, hogy más vállalatok is vásárolnak hasonló berendezést. a könnyűiparban a textil-festékek színének meghatározásánál, a gyógyszeriparban pedig a gyógyszerek színének összeállításánál hasznosíthatják /folyt.köv./

14.10 rj

-23 -

1450g

bb. 32. / szín-meghatározás... 1. folyt./rj

ez utóbbinál különösen fontos a szín, mert a megfigyelés szerint ha tökéletesítenek egy gyógyszert, és ezzel színárnyalata is megváltozik, a közönség általában a régi gyógyszer megszokott régi színéhez ragaszkodik. már pedig ugyanannak az árnyalatnak bevitele a gyógyszerbe külön bonyolult kémiai feladat.

a győri megrendezésre kerülő 4 napos szimpóziumon mintegy 200 külföldi és hazai szakember vesz részt, és összesen 58 előadás hangzik majd el. /mti/

bb.34. évente 36.000 óra megtakarítás - hatékony javítási technológia a szombathelyi MÁV járműjavítóban

vid/ká/rj hgy

1975. október 10.

hatékonyabb, racionálisabb javítási főtechnológiára áll át az ország egyik legnagyobb vasuti javító bázisa, a szombathelyi MÁV járműjavító. a nemrég szinte teljesen átépített üzemben évente 6500 vasuti kocsit, illetve diesel mozdonyt javítanak. eredetileg öt mozdonytípus javítására tervezték a felújítás során, a MÁV hálózati igények miatt azonban további, összesen 12 típus „orvoslását”, bízták rá.

az egyre nagyobb feladatok ellátására fokozatosan kicserélték az elavult gépparkot. szinte minden fizikai munkát gépesítettek, ami ebben a nehéz, nagy munkadarabokkal dolgozó üzemben különösen fontos. most érkeztek el ahhoz a szinthez, hogy sor kerülhet a korszerű javítási főtechnológia bevezetésére. továbbfejlesztik a diesel javításnál a járműfődarabok és a cserejavítás rendszerét. a javítandó fő típusoknál, az m 31 és m 32-es mozdonyoknál ugynevezett hálóterv szerinti technológiát alkalmaznak. a kocsijavításnál a cserejavító és a segédüzemi munka tökéletesítésére kerül sor. korszerűsítik a kocsik festését és szárítását. egységes központi alkatrészgyártó műhelyt hoznak létre. mindezek eredményeként rövidül a belső anyagmozgatási hálózat.

az új javítási technológiával a számítások szerint évente 36.000 javítási órát takarítanak meg. az üzem tehát rövidebb idő alatt visszaadja a forgalomnak a meghibásodott vasuti járműveket. /mti/

14.25 rj

-24 -

1500g

bb. 35. megkezdődött a műszaki könyvnapok budapesti eseménysorozata

t/ró/gk/rj zs hgy

1975. október 10.

pénteken a MOM szakasits árpád művelődési központjában könyvkiállítás megnyitásával kezdődött meg a tizennegyedik műszaki könyvnapok budapesti eseménysorozata. az állami könyvterjesztő vállalat bemutatója - amelyet dr. Horváth Róbert műszaki igazgató nyitott meg - félezer kötetrel szemlélteti a műszaki könyvnapokra megjelent újdonságokat és a forgalomban levő műszaki tematikájú könyveket. külön tárlókban kaptak helyet egyebek között a gépészettel, gépiparral, a közlekedéssel, a matematikával és fizikával, az építészettel és építőiparral, az automatikával, a számítástechnikával, az elektro- és híradástechnikával, valamint az üzem- és munkaszervezéssel foglalkozó kötetek.

az állami könyvterjesztő vállalat a műszaki irodalom népszerűsítése érdekében 1900 üzemben rendez műszaki könyvvásárt a helyi könyvterjesztők segítségével, 39 üzemben ünnepélyes megnyitó, könyvankét, könyvkiállítás és filmvetítés színesíti a műszaki irodalom nagy seregszemléjét. számos figyelmet érdemlő könyvnap rendezvénynek adnak otthont Budapest munkáskerületei is. Angyalföldön 16 helyen tartanak nagyobb műszaki rendezvényt, a láng gépgyárban három hétig nyitva tartó könyvkiállítást rendeznek, a szakmunkásképző intézetekben könyvankétok sora növeli a szakmát tanuló ifjúság műszaki ismereteinek körét. kiveszik részüket a műszaki könyvnapok programjából a művelődési házak is: a fővárosi művelődési házban kamarakiállítás lesz, amelyen a hazai kiadású műszaki könyveken kívül a Szovjetunióból importált orosz nyelvű kiadványokat is megismerhetik az érdeklődők.

az állami könyvterjesztő vállalat két nagyüzemmel, a Danuvia-val és a Taurus gumigyárral szocialista szerződést köt a szocialista brigádok olvasáskulturájának emelése, és az üzemek dolgozói műszaki könyvellátásának javítása céljából. azt akarják elérni, hogy az üzemekben a könyvek népszerűsítése ne korlátozódjék csupán kampányokra, hanem egész évben rendszeresen végzett közös tevékenység legyen. /mti/

bb 33. országos ankét a fiatalok pályakezdéséről és a munkahelyi beilleszkedéséről

t mir/gg-ju zs hgy

1975. október 10.

pénteken a parlament delegációs termében a fiatalok pályakezdése, munkahelyi beilleszkedése címmel országos ankétot rendezett az állami ifjúsági bizottság, a KISZ központi bizottsága és a szakszervezetek országos tanácsa. a tanácskozáson - amelyen résztvettek az érintett minisztériumok és szakmai szakszervezetek képviselői, valamint egyes nagyüzemek, vállalatok és szövetkezetek gazdasági és KISZ vezetői, munkaügyi szakemberei, továbbá a fiatalok patronálásával megbízott szocialista brigádvezetők - Lugosi Gábor, az állami ifjúsági bizottság titkárhelyettese tartott vitaindító előadást.

/ folyt. köv.;

14.30/ju

- 25 -

1500g

bb 33. / országos ankét ... 1. folyt./-ju

a négy éve megszületett ifjúsági törvény végrehajtásának eredményeit értékelve egyebek között elmondotta, hogy a törvényben foglaltak gyakorlati megvalósítása jó ütemben halad, s mindinkább szervezés részévé válik a napi munkának.

az ifjúsági törvény egyik kulcsfontosságú gondolata a pályakezdek beilleszkedésének elősegítése. ez egyben gazdasági érdek is: a negyedik öt éves tervidőszakban munkába állt, illetve álló új munkaerő 9 tizedrészét - csaknem 900.000 dolgozót - az ifjúsági ,, munkaerő-tartalék,, biztosította. a következő tervidőszakban pedig - a munkába lépő fiatalok abszolút számának csökkenése mellett - a munkaerő utánpótlását szinte kizárólag a felnövekvő ifjúság soraiból kell biztosítani. az elmúlt tanévben végzett 57.000 szakmunkásnál és 20.000 szakközépiskolásnál tehát jóval több szakképzett, tanult embert igényel a nép-gazdaság.

Főutas

több ágazat vállalatiánál pályakezdesi kölcsönökkel és különböző segélyekkel támogatják a fiatalokat. a fiatalok bérezése az elmúlt öt év alatt - a többi dolgozókéhoz hasonlóan - tovább javult. a meglévő aránytalanságok csökkentése érdekében továbbra is következetesen érvényesíteni kell az ,, egyenlő munkáért egyenlő bért,, elvét, és gondoskodni kell arról, hogy a szakmunka és a segédmunka egymáshoz viszonyított bérezése, illetve a diplomások bére között egyes területeken meglévő feszültségek megszűnjenek.

a fiatalok lakáshelyzetéről szólva

a negyedik öt éves tervidőszakban csaknem százezer fiatal házas jutott, illetve jut önálló lakáshoz. ennek ellenére a következő években is a fiatalok egyik legnagyobb problémája a lakásgond marad. ezért a jövőben tovább kell szélesíteni a különböző kölcsönök és vállalati támogatások körét, és országszerte szorgalmazni kell a szobabérlet-kházak építését is.

1 az előadó elmondotta:

/ folyt. köv./

14.37/ju

- 26 -

1500g

bb 36. tanácsstagok városnézése tatabányán - a tanácsi osztályvezetők voltak az idegenvezetők

vid/ká-ju hgy

1975. október 10.

városnéző ,, sétára,, hívta meg pénteken a tatabányai városi tanács végrehajtó bizottsága a városi tanács tagjait. a program célja az volt, hogy helyszíni tapasztalatokat szerezzenek a következő tanácsüléshez, amikor a város fejlődését, helyzetét veszik számba. az autóbuszon az ,, idegenvezetők,, szerepét a városi tanács osztályvezetői töltötték be. megtekintették az új lakónegyedeket, közöttük a 280 lakásból álló kisz lakótelepet, a bővülő kertvárosi negyedeket, a legújabb dőzsa-kerti lakótelepet. a város más részeiben szemre vették az új iskolákat, bölcsődéket, óvodákat, valamint egészségügyi létesítményeket. ellátogattak az épülő, 1200 személyt befogadó sportcsarnokba. érdeklődéssel nézték meg a nagy utépitkezéseket, amelyek a vasutvonal korszerűsítésével is összefüggnek, ugyanakkor jelentősen rövidítik a régi és az új városrészek közötti összeköttetést. sokáig időztek a tanácsstagok újváros főterén, ahol rövidesen átadják az új postapalotát.

/mti/

-.-

bb. 37. ergonómia a háztartásban - sajtótájékoztató a hétfőn nyíló kiállításról

t/sz/be/rj ie hgy

1975. október 10.

a kgm ergonómiai bizottsága különböző intézetekkel és társadalmi szervekkel együttműködve október 13 és 19 között ,, az ergonómia a háztartásban,, címmel kiállítást rendez a kohó és gépipar technika házában a rákóczi ut 57. szám alatt.

ebből az alkalomból dr. wintsche istván, az ergonómiai bizottság elnöke pénteken sajtótájékoztatót tartott. elmondta, hogy mintegy 300 négyzetméternyi kiállítási területen a kgm 13 gyára, egy tanácsi vállalat és két ipari szövetkezet csaknem 200 forgalomban lévő háztartási gépet mutat be. a kiállítás célja, hogy a lakosság, a háztartásban dolgozók közelebbről is megismerkedjenek az ergonómivál, vagyis az ember a gép és a környezet közötti összhang megteremtésére irányuló erőfeszítésekkel.

/folyt.köv./

14.45 rj

- 27 -

1600g

b. 37. / ergonómia... 1. folyt./rj

hazánkban több mint 10 éve működik az ergonómiai bizottság. tapasztalataik, felméréseik és tanácsaik elsősorban ipari jellegűek - ezért is hozták létre fokozatosan a vállalati ergonómiai laboratóriumokat. mivel azonban a gépek minél jobban teret hódítanak a háztartásokban is, kezdik figyelembe venni az ergonómiai szempontokat, a háztartási berendezések gyártásánál is. például a könnyen kezelhetőséget, a megbízhatóságot, a forma- és a színhatásokat.

a kiállítással egyidőben ankétot is rendeznek és naponta 3-4 alkalommal ergonómiai filmeket vetítenek az érdeklődőknek. /mti/

-.-

bb. 39. teljesítette a negyedik ötéves tervét a középtiszavidéki vizügi igazgatóság - szocialista brigádvezetők tanácskozása szolnokon

vid/ká/rj hgy

1975. október 10.

a középtiszavidéki vizügi igazgatóság szocialista brigádvezetőinek tanácskozását rendezték meg pénteken szolnokon. a munkában élenjáró kollektívák küldöttjei előtt nagy illés, az igazgatóság vezetője számolt be a szocialista brigádmozgalom fejlődéséről, eredményeiről. bejelentette, hogy a középtiszavidéki vizügi igazgatóság a negyedik ötéves tervben előirányzott több mint egymilliárd forint nagyságrendű termelési feladatát teljesítette. a siker kivívásában oroszlanrésze van a szocialista brigádmozgalomnak. a 183 brigád csaknem 1900 tagját alkotó tettek, fegyelmzett munkára serkentette a kongresszusi és a felszabadulási munkaverseny, amelynek első és második szakaszában egyaránt nőttek a termelési eredmények, javult a szervezettség, a gazdaságosság. a termelési feladatok teljesítésén túl a brigádok követésre méltó módon vettek részt a társadalmi munkaakciókban. a 900 éves jubileumát ünneplő szolnok szépitésére tavaly 985 ezer, az idén pedig több mint egymillió forint értékű önkéntes munkát végeztek. tizenhatezer ötszáz munkaórával segítettek elő a tiszaligeti sportkombinát, a kisz-tábor, az alcsiszigeti kajak-kenupálya építését, a vizügi muzeum, több iskola és gyermekintézmény környékének rendezését. a szocialista brigádtagok nagyrésze tanulásban, művelődésben és a közéleti munkában is példát mutat. /mti/

-.-

14.55 rj

- 28 -

16⁰⁵

bb 38. öt ndk külkereskedelmi vállalat a bnv-n - sajtótájékoztató a nagykövetségen

t sz/gk-ju ie hgy

1975. október 10.

az ndk öt külkereskedelmi vállalata a bnv mintegy 1000 négyzetméternyi fedett és nyitott kiállítási területén mutatja be fogyasztásicikk-ujdonságait - jelentette be pénteki sajtótájékoztatóján az ndk nagykövetségén horst jörgens kereskedelmi tanácsos.

a transportmaschinen járműbemutatóján az ujdonságok között szerepel egy 50 köbcentiméteres mockik robogó, s láthatók lesznek a korszerűsített warburg gépkocsik. az ndk gyártmányú kozmetikumokkal, háztartási vegyszerekkel, valamint autóápolási cikkekkel és felszerelésekkel is megismerkedhetnek az érdeklődők.

néhány más ágazatban is kiállítanak az ndk vállalati, többek között háztartási gépeket, híradástechnikai berendezéseket és különböző textilárukat. a „c„ csarnokban 40 ndk-beli könyvkiadó 600 könyvét, folyóiratát mutatják majd be. ugyancsak ott látható majd a pasztell- és élénkszinű tapéták széles választéka.

a sajtó képpövviseleiknek elmondták, várhatóan sok ndk-szakember és üzletkötő keresi föl az őszi bnv-t, hogy szerződéseket kössenek a következő évekre. az ndk egyébként hazánk egyik legnagyobb kereskedelmi partnere. a tervezett ideai áruforgalmat körülbelül 5 százalékkal kölcsönösen túlteljesítik, hiszen a lipcsei vásár óta, tehát az utóbbi két hónapban 12 millió rubel értékű szerződést kötöttek a két ország vállalati ez évi szállításra. az összes kölcsönös forgalom 15-17 százalékat adják az ipari jellegű fogyasztási cikkek. a következő öt évben tovább bővül az árucseré-forgalom, értéke eléri majd a 4.7 milliárd rubelt. újabb kooperációs és szakosítási egyezményeket is előkészítenek, többek között a fogyasztási cikkek előállítására területén.

-.-

bb 41. pál gyula festőművész kiállítása kisvárdán

vid/ká-ju hgy

1975. október 10.

pénteken kisvárdán dr. pogány ö.gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója nyitotta meg pál gyula festőművész kiállítását. a tárlaton a szabolcsi festőművész mintegy ötven olyan alkotását mutatják be, amely az utóbbi tíz évben készült. /mti/

-.-

15.00/ju

- 29 -

16¹⁰

bb 40. polgári védelmi jubileumi verseny országos
döntője szolnokon

vid/ká bzs hgy

1975. október 10.

a polgári védelem megalakulásának 25. évfordulója tiszteletére országos versenyt hirdetett a polgári védelem országos parancsnoksága azzal a céllal, hogy bemutassák a szervezet magasszintű felkészültségét. a felhívásra országsszerte versenyeket rendeztek. az alapszintű és a megyei vetélkedőkön legjobb teljesítményt elért egységek versenyének országos döntője pénteken kezdődött szolnokon, a város külső peremén kialakított gyakorló pályákon.

a hatvan felsorakozott egység előtt lesták István ezredes, a polgári védelem országos törzsparancsnoka mondott megnyitó beszédet. hangsúlyozta, hogy a versenyfelhívás nagy visszhangra talált az országban: a városi, járási és megyei vetélkedőkön csaknem százezer ember vett részt. az országos döntőn a tizenkilenc megye és a főváros legjobb szakaszai - területenként három egység - adnak számot felkészültségükről.

pénteken a tallinn filmszínházban folytatódott a jubileumi filmapok bemutatói. tizenkét szakmai film került vászonra. /mti/

--

bb 42. több mint 3 ezer termék az őszi bnv szovjet kiállításán - a szovjet igazgatóság sajtótájékoztatója

t kf/zsu ie bzs hgy

1975. október 10.

Legnagyobb kereskedelmi partnerünk, és egyben az őszi bnv legnagyobb külföldi kiállítója a szovjetunió, amelynek vásári részvételéről j.k. sznyigirjov kiállítási igazgató tájékoztatta pénteken a sajtó képviselőit, és a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének két helyettesével, sz.a. kugyinov-val és v.f. vohmin-nal válaszolt az újságírók kérdéseire.

/folyt. köv./

15.13/bzs

- 30 -

1620

bb 42. /több mint 3 ezer ... 1. folyt./bzs

a tájékoztatón beszámoltak arról, hogy a fogyasztási cikkek szakosított vásárán 8 nagy külkereskedelmi egyesülés a szovjet fogyasztási cikkipar több mint 3 ezer termékét, többségében a bnv-n eddig még nem látott árukat, mutatja be a vásár 3 pavilonjában és szabad területen, összesen több mint 1.500 négyzetméteren.

a szovjet kiállítók igyekeznek hozzájárulni a két ország kereskedelmi, gazdasági kapcsolatainak bővítéséhez. áru-bemutatójukat a magyar-szovjet kereskedelem állandó fejlődésének figyelembevételével úgy állították össze, hogy a szakemberek képet kaphassanak az árukinálatról. szemléltetik kiállításukon az első magyar-szovjet áruszállítási egyezmény 30 évvel ezelőtti aláírása óta elért eredményeket, értekelik azt a bővülő árukinálattal, amit egyebek között az utóbbi öt esztendőben csaknem ezer szovjet, közszükségleti cikket előállító gyár és kombinát üzembehelyezése, rekonstrukciója tett lehetővé.

a szovjet kiállítás megkülönböztetett figyelmet szentel a kooperáció és szakosítás eredményeinek, amelyek a fogyasztási cikk-iparban azonban még korántsem olyan kedvezőek, mint például a gépiparban. lényegében a textil-ipari gépek szállítással járul hozzá a szovjet ipar a magyar könnyűipari rekonstrukcióhoz és a videotonban készülő televíziókhoz szállítanak képcsöveket. az együttműködés bővítése érdekében emelik ki a szovjet kiállításán azokat a termékeket, amelyeknél lehetőségeket látnak a kooperációra.

a kiállításra a legtöbb árut a mashpriborintorg hozta, bemutatja a szovjet filmtechnikai- és optikai ipar, a rádióelektronikai termékek gazdag választékát, köztük hordozható világvevő rádiókat - az idén kerül forgalomba magyarországon az 1 milliomodik sokol készülék -, a hálózatról és akkumulátorról egyaránt működő új típusú hordozható televízió készülékeket, a fényképező- és filmfelvevőgép-ujdonságokat. hasonlóan bőséges a raznoexport villamos háztartási gép- és felszerelés-kinálata. az egyesülés az idén először férfi és női kötött és konfekció árukat, bőr és nemz lábbeliket is bemutat.

/folyt. köv./

15.16/bzs

- 31 -

1620

bb 42. /több mint 3 ezer ... 2. folyt./bzs

méltán számíthat nagy érdeklődésre az avtoexport kiállítás, hiszen hazánkban több mint 100 ezer zsiguli közlekedik. a volgai autógyár ezuttal a vaz 21011 típusu, erősebb motorral, s az előzőnél jobban felszerelt utastérrel ellátott zsigulit mutatja be. a gorkij autógyár a volga személy- és teherautó variánsát, a gaz 24-02 típust állítja ki. a kocsit utasterében három sor ülés: hét személy befogadására alkalmas, a két hátsó sor üléseinek összecukásával pedig 400 kilónyi terhet is vihet az autó. bemutatnak még négykerék-meghajtású személygépkocsit, s látható lesz a zaporozsec kényelmesebb változata. a szovjet kiállításon ezenkívül láthatja a közönség a világhírű szovjet prémeket, vadászfegyvereket és sportszereket, a szovjet népművészet és kézműipar termékeit, valamint háztartás-vegyipari cikkeket. a szovjet butoripar - 10 szoba- és konyha berendezéssel - részt vesz az otthon, 76 lakberendezési kiállításon is. /mti/

-. -

bb 43. budapesten a cseh filharmonikusok

t ró-gk/zs bzs hgy

1975. október 10.

a budapesti zenei hetek eseményeire hazánkba látogatott a cseh filharmonikusok zenekara. vezetőjük, vaclav neumann karmester, érdemes művész pénteken a vörösmarty téri zene-művészek klubjában sajtótájékoztatóján ismertette a fennállásának 80. évfordulóját ünneplő világhírű együttes budapesti programját. a 117 tagú rangos muzsikuskapcsolat klasszikus és mai szerzők műveit egyaránt megszólaltatja két koncertjén.

x x x

innen e m b a r g ó : 20 óráig!

a társulat pénteken teste nagy sikerrel mutatkozott be a zeneakadémia közönségének. vaclav neumann vezényletével richard strauss: till eulenspiegel-jét és beethoven v. szimfóniáját tolmácsolták, josef bohac cseh zeneszerző „drámai szvit,-je magyarországi bemutatóként csendült fel.

az erkel színházban szombaton fél 8-kor kezdődő előadáson brahms b-dur zongoraversenyét és dvorák viii. szimfóniáját adják elő, ivan moravec zongoraművész közreműködésével. /mti/

15.22/bzs

-. -
- 32 -

16⁵⁰

bb.44. mezőtúrra és nádudvarra került a gerencsér sebestyén-díj - országos fazekas kiállítás nyílt siklóson

vid-/ká/fé hgy

1975.október 10.

a siklóson élt híres népi fazekas, gerencsér sebestyén emlékére hatodik alkalommal hirdetett országos jellegű fazekaspályázatot a baranya megyei tanács, a népi iparművészeti tanács, a háziipari és népi iparművészeti szövetkezetek országos szövetsége. célja: a siklósi népi kerámiaművészet felelevenítése, továbbá a különböző vidékek hagyományait őrző és mégis korszerű kerámiák alkotása. ez volt az eddigi legsikeresebb pályázat a beküldött művek nagy számát és magas színvonalát tekintve egyaránt.

hazánk valamennyi tájegységéről 65 korszós és fazekas csaknem hétszáz alkotással pályázott, s a legszebb népi kerámiákat tárlaton mutatták be a siklósi várban. a fazekaskiállítást pénteken dr.andrásfalvy bertalan kandidátus, a magyar néprajzi társaság titkára nyitotta meg. kegyelettel emlékezett meg a husz évvel ezelőtt elhunyt gerencsér sebestyénről, a népművészet mesteréről, aki magas művészi színvonalra emelte az ősi fazekasmesterséget.

ez alkalommal hirdették ki a gerencsér sebestyén fazekaspályázat eredményét és adták át a díjakat. a nagydíjnak megfelelő gerencsér sebestyén-díjat és a velejáró emléklakettet busi lajos mezőtúri fazekas, népi iparművész és ifjabb fazekas lajos nádudvari fazekas, népi iparművész kapta. a zsűri további tíz első, második illetve harmadik díjat ítelt oda a legszebb népi kerámiák - korszók tálak, tányérok és poharak, valamint álló és falidíszek - alkotóinak.

a gerencsér sebestyén fazekaspályázat kiállítása fél éven át látható a siklósi várban./mti/

-. -

bb.45. abc áruházat nyitottak gyulán

vid/ká/fé hgy

1975.október 10.

gyulán, a budrio lakótelepen pénteken új, 650 négyzetméter alapterületű abc áruházat adták át rendeltetésének. a kereskedelmi egység az olasz testvérváros nevét viseli./mti/

-. -

15.30/fé

-33-

16⁴⁰

bb.46. befejeződött az országos fuvarpiac fórum

vid-kz/gné/fé hgy

1975. október 10.

pénteken veszprémben befejeződött a kétnapos országos fuvarpiac fórum. a közlekedést irányítók, továbbá a szállító és a szállító vállalatok mintegy 600 képviselőjének részvételével lezajlott fórumon a mezőgazdaság igényei voltak előtérben. a mezőgazdaság - mint hangoztatták - bár egyre több készterméket is előállít, ma már az őszi csucsidőben sem okoz megoldhatatlan nehézségeket a közlekedésnek, s a helyzet az v.ötéves tervben tovább javul. a mezőgazdaság szállítási igényeit tekintve tovább növekszik a késztermékek aránya, s ez a mennyiségi igények növekedése helyett egyre inkább a minőségi követelményeket állítja az előtérbe.

a fórumon számos hozzászólás hangzott el. a felszólalók elmondották, hogy az előrehaladást a tervszerűség és a munkaszervezés javításával kívánják elérni. tovább folytatják a szállító-láncok kialakítását és újabb társulások jönnek létre a rakodó gépek közös kihasználására. bejelentették a tanácskozáson, hogy a volán vállalatok középtávu szerződést kívánnak kötni partnereikkel a szállítási feladatok rendszeres és tervszerű ellátására.

a fórum vitáját csoltó lászló, a központi szállítási tanács titkára foglalta össze./mti/

..-

bb.47. 25 éves a bauxitkutató vállalat

vid-/kuz/fé hgy

1975. október 10.

pénteken ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját a bauxitkutató vállalat. az ünnepségen csaknem 400 szakember vett részt az alumíniumipar, a bányászat különböző területeiről. verebélyi sándor, a bauxitkutató vállalat igazgatója vázolta azt a nagyszabású munkát, és annak legfőbb szakaszait, amely lehetővé tette alumíniumiparunk nagymérvű létrejöttét és megvalósítását. elmondta többek között, hogy a tervszerű kutatás első éveiben igen nagy segítséget kaptak a szovjet szakemberektől. az első eredmények között említette a nyirádi terület több új lecséjének felkutatását, a halimbai bauxittelep kiterjedésének meghatározását, valamint a fenyőfői bauxit lelőhely megtalálását. jelentős része volt a vállalatnak a bauxitbányák vízvédelmének biztonságos megvalósításában is./ folyt.köv./

-34- fejlődését, a magyar-szovjet
+timföld-alumínium egyezmény

1650

bb.47. / 25 éves ...folyt/fé

a bauxit kutatásban éppen úgy mint az egész alumínium iparban döntő jelentőségű volt az 1962-ben megkötött magyar-szovjet timföld alumínium egyezmény. ettől kezdve meggyorsult a kutatás, korszerűsítették annak módszereit és berendezéseit is. az utóbbi évek legnagyobb eredményeként könyvelhetik el, a nyirádi iza iii., a deáki bánya és szóc környékének kutatását, ugyanakkor megkezdődött bakonyoszlop térségének, nagytárkány, tuskémajori területek előzetes kutatása. különösen nagyjelentőségű iharkut térségének felderítő kutatása. a távlati tervek készítéséhez a jövőben még több információt kell szolgáltatni a bauxit készletekről. éppen ezért a bauxit kutató vállalat a következő években megkétszerezi kutatási kapacitását. így a tervek szerint 1980-ig befejezi az ugynevezett reménybéli készletek 75 százalékának a felkutatását. a kapacitás fejlesztéséhez állami ámogatást kapott a vállalat, s ezzel a legkorszerűbb technológiára rendezkedhet be.

a tanácskozáson felszólalt pap jános, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkára, mint mondta a magyar iparfejlesztés legnagyszerűbb vállalkozásának, a korszerű alumíniumipar megteremtésének alapjait rakta le ez a vállalat az elmúlt 25 esztendő alatt.

kanizsai józsef, a bakonyi bauxitbányák igazgatója hangoztatta, hogy a bauxit kutató vállalat érdeme, hogy az ujonnan feltárt bányák segítségével a felszabadulást követően meghuszoszták területükön a bauxit termelést.

vállalat

dr. fülöp józsef akadémikus, a központi földtani hivatal elnöke hangsúlyozta, hogy a negyedszázad alatt a csaknem másfél millió méteres kutató furással, azok összegezésével teremtette meg a bauxitkutató vállalat az új bányák nyitásának, s ezáltal a nyersanyagbázis bővítésének lehetőségét. a kutatómunka a jövőben is az alumíniumipar fejlesztésének alapfeltétele. a tanácskozáson kintüntetést adtak át a munkában élenjáró dolgozóknak./mti/

16.00/fé

-35-

1700

bb.55. embargó 18.30 óráig!

a komárom megyei pártbizottság ülése

fé hgy

1975.október 10.

az mszmp komárom megyei bizottsága pénteken ülést tartott. a pártbizottság időszerű kérdéseket tárgyalta. az ülésen mokri párt, a megyei pártbizottság titkárát megválasztották a megyei pártbizottság első titkárává. az ülésen résztvett és felszólalt pullai árpád a központi bizottság titkára./mti/

--

bb.48. megkezdődtek a kpvdz kulturális napok

ö vid/kz/gné/fé hgy

1975.október 10.

pénteken országsszerte megkezdődtek a hagyományos kpvdz kulturális napok eseményei. a már tizenötödik megrendezett rendezvénysorozat keretében mindenütt megemlékeznek a kpvdz megalakulásának 75.évfordulójáról is. a megyeszékhelyeken lezajlott megnyitó ünnepségeken elhangzott tájékoztatók szerint az idei kpvdz kulturális napoknak különösen gazdag a programja. író-olvasó találkozókat vetélkedőket műsoros klubesteket kiállításokat hangversenyeket tartanak. a programban mindenütt nagy szerepet kaptak a helyi hagyományok. a kecskeméti pénteken lezajlott bács-kiskun megyei megnyitó keretében például a kalocsai népművészek és a tiszakécskei képfestők munkáit állították ki. somogyban fellépnek a somogy-sámsóni citerások és az ottani menyecskekórus, a csurgói csokónai táncegyüttes és az igali irodalmi színpad./mti/

--

bb.49.magyar-ndk barátsági nap székesfehérvárott

vid-/ká/fé hgy

1975.október 10.

magyar-ndk barátsági napot rendeztek pénteken székesfehérvárott, a baráti ország nemzeti ünnepe alkalmából. a 327-es szakmunkásképző intézetben kiállítást nyitottak, amelyen az ndk-ban készített fotókat mutatták be. a videoton gyárban barátsági gyűlésre került sor, amelyen günter raboldt, az ndk budapesti nagykövetségének titkára tájékoztatót a német fiatalok életéről./mti/

--

16.10/fé

-36-

1730

bb 50. a fertő táj fejlesztése a vízgazdálkodás tükrében - ankét sopronban

vid/ká bzs hgy

1975. október 10.

a soproni műszaki hetek nagy érdeklődéssel kísért eseményére került sor pénteken. a fertő táj fejlesztése a vízgazdálkodás tükrében címmel rendeztek ankétot.

az ausztria és magyarország területén húzódó tó természeti értékeinek megóvása mindkét ország érdeke. az idegenforgalmi fejlesztéseknek mind ausztriában, mind pedig magyarországon továbbra is alapfeltétele a tó vize tisztaságának megőrzése. hat éve folytatnak közös hidro-meteorológiai vizsgálatokat. mindkét ország szakemberei vizsgálják a tóba befolyó vizeket is, a vízügyi szervek pedig kiépítették a talajvízszint észlelő állomásokat.

a közös munka eredménye, hogy stabilizálódott a tó vízszintje, csökkentek a vízszint-ingadozások. /mti/

--

bb 51. zámbo kornél kiállítása oroszlányon

vid/ká bzs hgy

1975. október 10.

pénteken nyitották meg az oroszlányi művelődési központban zámbo kornélnak, a városban élő festőművésznek kiállítását. ezúttal 30 legújabb alkotását mutatják be. /mti/

--

bb 52. békés megyei festők kiállítása gyulán

vid/ká bzs hgy

1975. október 10.

gyulán a dűrer teremben pénteken nyitották meg a muzeumi hónap és békés megye felszabadulásának 31. évfordulója tiszteletére rendezett képzőművészeti kiállítást. a tárlaton békés megye 35 festőművészeinek 75 grafikája látható. /mti/

--

16.15/bzs

- 37 -

1730

bb 53. kevés a szaktanár - tanácskozás győrrött

vid/kz bzs hgy

1975. október 10.

a dunántúli pedagógusképző intézetek és a pedagógusokat fogadó tanácsok megbeszélést tartottak pénteken győrrött, a megyei tanács székházában. Lombos ferenc, a győr-sopron megyei tanács elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes tartott előadást. az ezt követő vitában többen rámutattak arra, hogy kevés a szaktanár. a szaktanári ellátottság hiányosságai különösen a vidéki iskolákban jelentkeznek. győr-sopron megyében például testnevelés, rajz és kémia szakosokból van legkevesebb. a gondokon csupán enyhíteni tudnak a tanácsi szervek pedagóguslakás vásárlással, letelepedési segéllyel, társadalmi ösztöndíjak odaitélésével.

győr-sopron megyében szocialista szerződésekkel ápolják a kapcsolatokat a tanárjelöltek és az őket alkalmazó tanácsi szervek között. az elte-n, több pécsi egyetemen és főiskolán megalakultak a győr-sopron megyei fiatalok klubjai. a klubok tevékenységétől azt várják a megyei szervek, hogy a fiatal pedagógusok minél többen szűkebb hazájukban, a megyében lépjenek a pályára. /mti/

--

bb 54. felhasználható: 19 óra után!

magyar-lengyel barátsági nap csongrád megyében

vid/ká bzs hgy

1975. október 10.

a hazafias népfront csongrád megyei bizottsága pénteken magyar-lengyel barátsági napot rendezett szegeden és hódmezővásárhelyen. ez alkalommal a szegedi móra ferenc ipari szakmunkásképző intézetben lengyel gyermekrajz kiállítást nyitottak. ugyanitt wladyslaw kobiałka, a budapesti lengyel kultúra igazgatója lengyel oktatáspolitikai kérdésekről tartott tájékoztatót a nevelőknek. a lengyel kultúra igazgatója ezután a városi népfront székházban a mozgalom helyi aktivistáival találkozott és előadást tartott Lengyelország politikai, gazdasági és kulturális életéről.

/folyt. köv./

16.15/bzs

- 38 -

440

bb 54. /magyar-lengyel ... 1. folyt./bzs

hódmezővásárhelyen, a városi tanácsházán a lengyel nők élet- és munkakörülményeit szemléltető dokumentációs kiállítást nyitottak. itt barbara wiechno, a lengyel kultúra igazgatóhelyettese találkozott a városi nőbizottság vezetőivel.

a lengyel vendégek a kisipari szervezetek szegedi klubjában résztvettek a szervezetiek lengyel baráti körének megalakulásán. /mti/

--

bb 57. czinege lajos vezérezredes fogadta j.a. naumenko vezérezredest

gg zs bzs hgy

1975. október 10.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter pénteken hivatalában bemutatkozó látogatáson fogadta jurij andrejevics naumenko vezérezredest, a szovjetunió hőst, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői főparancsnokának ujonnan kinevezett magyarországi képviselőjét. /mti/

--

bb 56. elhunyt fehér imre filmrendező

k ró/s zs bzs hgy

1975. október 10.

mély megrendüléssel tudatjuk, hogy fehér imre filmrendező, a pannónia filmstúdió alkotócsoport vezetője október 10-én 49 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. temetéséről később intézkednek.

magyar film- és tévéművészek szövetsége,
magyar filmgyártó vállalat,
pannónia filmstúdió

/mti/

--

16.20/bzs

- 39 -

1440

:

bb 59. pontyfogási tilalom a velencei-tónál

vid/kz bzs la

1975. október 10.

pontyfogási tilalmat rendelt el a velencei-tónál a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága, tenyészhal ki-helyezés miatt. a tilalom október 13-tól október 25-ig ér-vényes. /mti/

--

bb 58. huszonöt éves az északterv - ünnepség miskolcon

vid/kz bzs la

1975. október 10.

alapítása negyedszázados jubileumát ünnepelte pénte-ken a miskolci tervező vállalat, az északterv. a regionális feladatokat ellátó vállalat miskolcon és borsod megyén ki-vül szabolcs-szatmár, nógrád és heves megyében is dol-gozik. számos településrendezési tervén kívül olyan komplex lakótelepeket is terveztek, mint többek között miskolcon a selyemréti és a kiliáni lakótelep, a diósgyőri városközpont és a most épülő avasi városrész. a vállalat tervezőinek elgon-dolása alapján olyan létesítmények valósultak meg, mint mis-kolcon a megyei könyvtár és az ország legnagyobb vidéki: centrun káruháza, a nemzetközi rendezvények tartására is alkalmas miskolci sportcsarnok, a dvtk stadion és a diósgyőri gyárak szomszédságában épülő munkás művelődési ház. a vállalat ter-vezői az idén megközelítőleg egymillió forint értékű társa-dalmi tervezéssel kidolgozták többek között az avasi ifju-sági park és a sportcsarnokhoz csatlakozó műjégpálya ter-veit is.

a negyedszázados munkásságról pénteken miskolcon, a szakszervezetek megyei tanácsa székházában tartott ünnepsé-gen emlékeztek meg. részt vett és felszólalt az ünnepségen dr. szabó jános, építésügyi- és városfejlesztési minisztériumi államtitkár is.

a jubileum alkalmából a szakszervezetek borsod me-gyei tanácsának székházában kiállítás nyílt. az ott látható fényképek és makettek a vállalat által tervezett épületek-ről készültek. /mti/

--

16.25/bzs

- 40

1950

a szerkesztőségek figyelmébe!

La/tr/fé la

1975. október 10.

a bb.25 számú hír / közlekedési baleset/ hatodik sorától a szöveg helyesen:

a baleset következtében az egyik személygépkocsi vezetője, németh károly rendőrfőhadnagy súlyos, a másik személygépkocsi-
zetője...

a 9. sorától a szöveg helyesen:

... a sérülteket kórházba szállították. az elsődleges adatok szerint puskás ferenc nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette az autóbust. a baleset körülményeinek tisztázását.../mti/

--

bb.60. magyar-csehszlovák távközlési tárgyalások

i kf/zsu/ié/fé la

1975. október 10.

október 6-10. között - rödőnyi károly közlekedés-és postaü-gyi miniszter meghívására - vlastimil chalupa postaügyi minisz-ter vezetésével csehszlovák postai küldöttség tartózkodott hazánk-ban.

a küldöttség a magyar posta vezetőivel a két ország közötti postai és távközlési kapcsolatok fejlesztésének időszerű kérdé-seiről tárgyalt. a csehszlovák miniszter találkozott nemeslaki tivadar kohó-és gépipari miniszterrel is. a csehszlovák küldöttség megtekintett több postai létesítményt és ellátogatott a beloian-nisz híradástechnikai gyárba, valamint a telefongyárba is./mti/

--

16.25/fé

-41-

1950

:

bb.20. megkezdte munkáját a hvdsz ...2.folytatás

ol/zsu/fé ie/la

1975.október 10.

a vitában felszólalt dr.maróthy László, a politikai bizottság tagja is. az mszmp központi bizottsága nevében üdvözölte a kongresszusi küldötteket és a szakszervezet általuk képviselt tagságát. elismerő szavakkal szólt a hvdsz munkájáról, méltatta a helyi iparban és a városgazdaságban a legutóbbi 4 és fél év alatt végbe ment fejlődést. hangsúlyozta, hogy mivel az ágazat tevékenysége közvetlenül érinti a lakosságot, és dolgozói - elsősorban a szolgáltatók - azzal gyakran, szinte naponkénti kapcsolatban vannak, munkájuknak gazdasági fontosságán túl politikai jelentősége is van.

dr.maróthy László rámutatott: az egyik legfontosabb teendő tovább növelni az ágazati szakszervezetek önállóságát és felelősségét. erősíteni kell továbbá a minisztériumok, illetve a szot és a szakmai szervezetek közötti kapcsolatot, és a döntések előkészítésére az eddigieknél jobban be kell vonni az ágazati szakszervezeteket is.

a kongresszus szombaton a további vitával folytatja munkáját.
/mti/

--

bb.61. megnyitották a népi kerámia ifju mestereinek gyűjteményes kiállítását

t ol/gg/ie/fé la

1975.október 10.

a népművészet ifju mestereinek fazekas munkáiból pénteken a mester utca 5. szám alatt megnyílt, vásárlással egybekötött bemutató zárja a népművészeti és háziipari vállalat idei kiállítás-sorozatát. a bemutató teremben évente négy ilyen kiállítást rendeznek, s a jelenlegin is jól érvényesülnek a modern környezetben a nagy fazekasközpontok hagyományait őrző alkotások. tamás mária, a szekszárdi fazekas-tamások leszármazottja habán stílusú készleteket, kancsókat, vázákat állított ki, kósa klára tányérok, mézőturi lábas-edényekkel mutatkozik be. a fazekasmesterség egyik nagy öregjének, kántor sándornak tanítványa ifj.f.szabó mihály, aki a nagy hagyományokkal rendelkező közép-tiszai stílusú csoportot képviseli gazdag díszítésű mezőcsáti, tiszafüredi fazekas-munkáival. /folyt.köv./

170
-42-

bb.61./ megnyitották ...folyt?fé

a nádudvari fekete cserép az ihletője és témája is ifj.fazekas lajos munkáinak, aki a nagyhirű nádudvari fazekas-család egyik legfiatalabb tagja. szabó kinga népi iparművész gazdag díszítésű készleteket, tányérokat, kancsókat fedeles bokályokat mutat be../mti/

--

bb.62. új vezetőséget választott a magyar jogászok győr-sopron megyei szervezete

vid/kz/fé la

1975.október 10.

a magyar jogászok győr-sopron megyei szervezete pénteken tartotta vezetőségválasztó gyűlését, résztvett dr.jókai lóránd, a magyar jogászsövetség főtitkára és háry béla, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára. a gyűlésen beszámoló hangzott el a szervezet utóbbi 4 évben végzett munkájáról, majd megválasztották az új vezetőséget. a magyar jogászok győr-sopron megyei szervezetének elnöke dr.gyepes istván, a győri megyei bíróság elnöke lett./mti/

--

bb.33. országos ankét a fiatalok pályakezdéséről és munkahelyi beilleszkedéséről ...2.folyt

t mir/tr/zs/fé la

1975.október 10.

az előadást követő vitában a pályakezdő fiatalokon kívül vállalati igazgatók, kisz-titkárok és szakszervezeti vezetők egyaránt szót kértek. valamennyien hangsúlyozták, hogy a pályakezdő fiatalok problémáinak megoldása nem a munkahelyen, hanem már az iskolában, az iskolák és az üzemek közötti jó kapcsolat kialakításával kezdődik. ugyanakkor az üzemekben, a munkahelyeken a napi munka szerves részévé kell tenni a fiatalokkal való törődést, mindenekelőtt eszmei-politikai nevelésüket. a felszólalók egyebek között felhívták a figyelmet arra, hogy a jövőben a közvetlen munkahelyi vezetőknek nagyobb szerepet és felelősséget kell vállalniuk a pályakezdő fiatalok beilleszkedésének elősegítésében, megkönnyítésében.

a vita után nádor györgy, az állami ifjusági bizottság titkára összegezte a főbb feladatokat. rámutatott: fontos, hogy az érintett szervek - köztük a szot, a kisz és az állami ifjusági bizottság - folyamatosan kísérik figyelemmel a pályakezdő fiatalok helyzetének alakulását. el kell érni, hogy a vállalatok gazdasági és társadalmi vezetői minden szinten követeljék meg, a pályakezdőkkel való állandó, folyamatos törődést, és azt, hogy ez szerves része legyen a közvetlen munkahelyi vezetők minősítésének is.
/mti/

--

17.00/fé

-43-

170

bb 63. befejeződött a magyar-jugoszláv mezőgazdasági együttműködési albizottság ülése

vid/kz bzs la

1975. október 10.

pénteken a jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a magyar-jugoszláv mezőgazdasági együttműködési albizottság október 7 és 10 között szolnokon megtartott 1975. évi esedékes ülése. a tanácskozás befejeztével dr. madas andrás mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes nyilatkozatot adott az mti munkatársának:

- az elmúlt két évben - hangsúlyozta többek között - eredményesen fejlődött a mezőgazdasági együttműködés a két ország között, s ez jó alapot ad arra, hogy a jövőben e téren is további lépéseket tegyünk előre. a jugoszláv élelmiszeripari kombinátok és a magyar állami gazdaságok között sikeres kooperáció jött létre a vetőmagcserében. hazánkban beváltak a hibridkukoricák és a jugoszláv buzafajták. hazánk déli része és a jugoszláviai vajdaság egyaránt alkalmas a szója termesztésére. magyarország e téren jó tapasztalatokkal rendelkezik, szójatermelésünk világszintre, termésátlagunk eléri az amerikaiak átlagát. termelési tapasztalatainkat átadjuk jugoszláv partnereinknek. az állami gazdaságok országos központja megbízást kapott átfogó program kidolgozására, a szójatermelés gyors fejlesztésére, mindkét állam igényének megfelelően. az együttműködéssel jelentősen csökkenthetjük a szója importját.

↳ jugoszláv

kiemelkedő jelentőségű megállapodás született a cellulózgyár hasznosítása terén is. hazánkban 15 év alatt 100 ezer hektár gyorsan növekvő nyárfaültetvény kerül vágáskorba. a kitermelt faanyagot két jugoszláv gyárnak szállítjuk, s ezért cserébe értékes cellulózt kapunk. ezzel a vállalkozással megtakarítjuk egy cellulózgyár építésének a költségét.

szóba került a tárgyaláson egy közös konzerveüzem építésének az igénye is. a termékeit közösen értékesítenék. a nagy turistaforgalmat lebonyolító jugoszláv tengerpart ugyanis jó piacot kínál a konzerveknek. e témában a tárgyalások folytatódnak. /mti/

--

17.10/bzs

- 44 -

17/10

bb 64. kortárs művészek rajzai leninről - kiállítás sopronban

vid /kz bzs la

1975. október 10.

politikai ankéttal, tudományos tanácskozással és műszaki filmbemutatóval folytatódtak pénteken a győr-sopron megyei magyar-szovjet barátsági hét eseményei. sopronban megnyitották a kortárs művészek leninről készített rajzait bemutató kiállítást. kapuváron, a husipari vállalat klubjában a szovjet úrkutatásról rendeztek tudományos tanácskozást. méltatták a szovjet úrkutatás eredményeit, és ismertették az úrkutatás fejlődésének távlatait. győrről, a technika házában szovjet műszaki filmeket vetítettek. /mti/

--

bb 67. a magyar ensz-társaság és a magyar szolidaritási bizottság állásfoglalása

zsu zs bzs la

1975. október 10.

a magyar ensz társaság és a magyar szolidaritási bizottság állásfoglalást tett október 11-e, az apartheid elleni nemzetközi tiltakozás napja alkalmából. a dokumentum hangsúlyozza, cselekvő szolidaritástunkat a dél-afrikai köztársaság színesbőrű népeivel és azok politikai szervezeteivel, amelyek harcban állnak alapvető emberi jogaikért.

- mélységes felháborodással tölt el bennünket, hogy - az ensz alapokmányát lábbal tiporva - a dél-afrikai fehér kisebbség fasiszta apartheid-politikájával „nemzeti otthonoknak”, keresztelít koncentrációs táborokban zsúfolja össze a népesség 70 százalékát kitevő színesbőrű lakosságot - mutat rá az állásfoglalás. a dél-afrikai fasiszta rendszer a hirhedt „belső utlevél”, segítségével tartja kézben a színesbőrű lakosságot, s évente több mint 600.000 afrikai dolgozót tartóztat le az utlevél-törvény megsértése címén. a letartóztatottakat, illetve az apartheid ellen tiltakozókat tárgyalás nélkül fogvatartják, bebörtönzik, s javarészüket sorsa a lassu halál.

/folyt. köv./

17.15/bzs

- 45 -

17/15

bb 67. /a magyar ensz-társaság ... 1. folyt./bzs

a magyar ensz társaság és a magyar szolidaritási bizottság követeli a dél-afrikai apartheid-rendszer ellen hozott ensz-határozatok maradéktalan érvényesítését, amelyekkel felszólították a tagállamokat: ne szállítsanak fegyvereket a dél-afrikai köztársaságnak, s alkalmazzanak vele szemben diplomáciai és gazdasági szankciókat.

felhívóként tartjuk, hogy az egységesült államok, nagy-britannia és franciaország a dél-afrikai köztársaságot mindmáig a nato előretolt déli őrszemének tekinti, s nem veszi figyelembe a biztonsági tanács döntését.

a világ haladó és békeszerető erői minden támogatást megadnak az apartheid ellen küzdő belső erőknek. ez a segítség hozzájárult, hogy a dél-afrikai rezsim vezetői szóban ígéretet tegyenek az apartheid-politika enyhítésére. úgy véljük, hogy határozott összefogással, a nemzetközi szolidaritás fokozásával ígéreteik megvalósítását ki lehet kényszeríteni.

a magyar ensz társaság és a magyar szolidaritási bizottság támogatja a nemzetközi békemozgalomnak, az ensz-nek és specializált szervezeteinek apartheid-ellenes akcióit, s a maga eszközeivel a jövőben is hozzájárul az emberi jogok érvényesítéséért folytatott küzdelemhez. meggyőződésünk, hogy a dél-afrikai köztársaság népei igazságos harcukban győzedelmeskedni fognak. /mti/

--

bb 65. véget ért a népfront központi munkástanfolyama

gg zs bzs la

1975. október 10.

a hazafias népfront a mozgalom vezető testületeiben tevékenykedő munkásaktivái számára az idén is szervezett tanfolyamot budapesten a szot központi iskolájában. a kéthetes továbbképzés során a mintegy félszáz hallgató előadásokat hallgatott meg - többek között - a közéleti demokrácia, a lakóterületi népfront-munka, valamint az üzemi demokrácia egyes kérdéseiről. a tanfolyam befejezéseként a résztvevők pénteken látogatást tettek a népfront székházában, ahol szentistványi gyuláné, a hnf országos titkára baráti beszélgetésen fogadta őket. /mti/

--
- 46 -

tanácsának

17.20/bzs

1975
fz

bb.68. felhasználható 19 órától!

bemutató négy vidéki színházban

ö vid-kz/gné/fé la

1975.október 10.

vidéki színházainkban a bemutatók napja volt a péntek. a pécsi nemzeti színházban lezajlott ősbemutató diszelőadáson illyés gyula: „orfeusz a felvilágban”, című komédiája került színre a szerző jelenlétében. a vigjáték három főszerepét miklósy judit, győri emil és holl istván játssza. a darabot sik ferenc rendezte.

az esemény ünnepélyességéhez hozzájárult, hogy egymást követő években immár az ötödik illyés darab eredeti bemutatójának színlépe a pécsi nemzeti színház.

a békéscsabai jókai színházban shakespeare: „makrancos kata”, című vigjátékát mutatták be. a darabot seregi lászló jászay-dijas rendezte jékely zoltán fordítása alapján. a főbb szerepeket bángyörgyi károly jászay-dijas, körösztös istván, kárpáti tiberius, áts gyula, cserényi béla, fodor zsóka és szolnay julia játszotta.

a kamaradarabok bemutatására szervezett miskolci játékszin ötödik évadját kezdte pénteken. a megnyitó előadáson ruzante reneszansz vásári komédiáját, a „csapodár madárkát”, mutatták be.

a darab a tervek szerint borsodban tájelőadásokon és egerben is színre kerül.

a debreceni csokonai színházban az évad első operabemutatóját tartották pénteken este. verdi: rigolettóját adták elő kertész gyula rendezésében. a darab főbb szerepeit korcsmáros péter, krémer józsef, hegyes labi énekelte. az előadáson közreműködött a debreceni máv filharmonikus zenekar, valamint a debreceni járműjavító férfikara. /mti/

--

bb.66. pátzay mária kiállítása kapuváron

vid-/kz/fé la

1975.október 10.

pátzay mária lemezdomborításaiból nyílt kiállítás pénteken kapuváron, a rábaközi muzeumban. a tárlaton a művész 33 alkotását láthatja a közönség. /mti/

--

17.20/fé

-47-

1975
fz

bb.69. szomszédvásár

vid/kz/fé la

1975.október 10.

pénteken a szokottnál is jóval nagyobb forgalmat bonyolított le az esztergom és a szomszédos csehszlovákiai sturovo között közlekedő komp. amint megtelt, azonnal fordult, s több mint tizszer annyi utast vitt át a határon mint egyébként. a forgalom azért növekedett meg ilyen nagy mértékben, mert megkezdődött sturovóban a simon juda vásár, amely az utóbbi években valóságos magyar-szlovák határtalálkozóvá fejlődött. a duna túloldalán fekvő város évszázadokkal ezelőtti fontos kereskedelmi utvonal központjába esett. ekkor vált szokássá, hogy messzi vidékekről ide hozták eladásra az ipari és mezőgazdasági terményeket. a most kezdődött háromnapos vásárra, amely a 430., nemcsak esztergomból és környékéből hanem komárom megye távolabbi vidékéiről is sokan látogatnak el.
/mti/

bb.70. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

fé la

1975.október 10.

24. utrekonstrukció
25. közlekedési baleset
26. a könnyűipar az őszi bnv-n
27. véget ért a kgst szénbányászati áb ülése
28. jóváhagyták szombathely új városrészének beépítési tervét
29. forr az új bor
30. díjat alapított a fejér megyei tanács
31. ionoszféra szeminárium
32. sajtótájé. a kolorisztikai szimpozionról
33. országos ankét a fiatalok pályakezdéséről
34. szombathelyi máv járműjavító
35. műszaki könyvnapok
36. tanácstagok városnézése tatabányán
37. ergonómia a háztartásban - sajtótájé. a kiállításról
38. sajtótájé. az ndk nagykövetségén
39. szocialista brigádvezetők tanácskozása szolnokon
40. a polgári védelmi jubileumi verseny orsz. döntője szolnokon
41. pál gyula kiállítása
42. sajtótájé a bnv szovjet kiállításáról
43. a cseh filharmonikusok budapesten
44. országos fazekas kiállításiklóson
45. abc áruház gyulán

/folyt.köv./

-48-

1835

bb.70. / hirjegyzék...folyt/fé

46. befejeződött az orsz. fuvarpiac fórum
47. 25. éves a bauxitkutató vállalat
48. (pkvdsz kulturális napok
49. magyar-ndk barátsági nap
50. ankét sopronban a fertőtájról
51. zámbo kornél kiállítása
52. békés megyei festők kiállítása
53. kevés a szaktanár - tanácskozás
54. magyar-lengyel barátsági napok
55. a komárom m. pártbizottság ülése
56. elhunyt fehér imre filmrendező
57. czinege lajos fogadta naumenko vezérezredest
58. huszonöt éves az északterv
59. pontyfogási tilalom a velencei tónál
60. magyar-csehszlovák távközlési tárgyalások
61. a népi kerámia ifjú mesterei - kiállítás
62. új vezetőséget választott a magyar jogászok győr megyei szervezete
63. befejeződött a magyar-jugoszláv mezőgazdasági albiz.ülése
64. kortárs művészek rajzai leninről
65. véget ért a népfront központi munkástanfolyama
66. pátzay mária kiállítása
67. a magyar ensz társaság és a szolidaritási bizottság állásfoglalása
68. színházi bemutatók vidéken
69. szomszéd vásár
70. hirjegyzék./mti/

.-.

bb 72. aláírták a magyar-kanadai kereskedelmi konzultáció jegyzőkönyvét

gg ie bzs la

1975. október 10.

c.t. charland kanadai ipari és kereskedelmi miniszterhelyettes a külkereskedelmi minisztériumban folytatott megbeszélések eredményeképpen pénteken török istván külkereskedelmi miniszterhelyetttel jegyzőkönyvet írt alá. ebben mindkét fél kifejezte készségét az árucserreforgalom kölcsönös bővítésére, az áruválaszték szélesítésére, és az ennek érdekében szükséges tevékenység elősegítésére.

/folyt. köv./

18.25/bzs

- 49 -

1800

bb 72. /aláírták ... 1. folyt./bzs

a gazdasági kapcsolatok fejlesztésére kedvező lehetőséget nyújt 1976-ban induló ötödik ötéves tervünk. Kanada a gépek és berendezések szállításával, fizetési könnyítések adásával kész részt venni a célkitűzések megvalósításában. A kanadai küldöttség vezetője megbeszéléseket folytatott dr. Biró József külkereskedelmi miniszterrel, Timár Mátyással, a magyar nemzeti bank elnökével, dr. Szalai Béla külkereskedelmi, Gácsi Miklós kohó- és gépipari, dr. Ábrahám Kálmán közlekedés és postaügyi államtitkárral, Nagy János külügyminiszter-helyetttel, Vánca Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyetttel, dr. Ganczer Sándorral, az országos tervehivatal elnökhelyetttel.

a találkozóknál során széleskörű eszmecsere folyt a külkereskedelmi forgalom növelésének, az ipari, a mezőgazdasági és a pénzügyi intézetek közötti együttműködés kiszélesítésének lehetőségéről.

kölcsönösen hasznos tárgyalásokat folytattak arról, hogy a magyar export fokozása érdekében is - mely területeken kínálkozik lehetőség kanadai és magyar vállalatok közötti együttműködésre a magyar beruházásokban, továbbá a harmadik piaci együttműködésre.

a konstruktív légkörű megbeszéléseken egyetértettek abban, hogy kívánatos a megkezdett eszmecsere folytatása, az együttműködés témáinak meghatározása és a megvalósítás eszközeinek kimunkálása. A tárgyalófelek úgy ítélték meg, hogy további magasszintű és szakértői megbeszélésekre van szükség.

egyetértettek abban is, hogy a két ország között érvényes hosszulejáratu kereskedelmi megállapodás megfelelő keretét nyújt a kereskedelmi kapcsolatok dinamikus fejlesztésére.

a konzultációval egyidőben vezető kanadai üzletemberek nagyobb delegációja látogatott budapestre, ahol magyar külkereskedelmi és iparvállalatokat kerestek fel üzleti tárgyalások céljából. /mti/

-. -

18.28/bzs

- 50 -

1905

bb 71. időjárásjelentés

bzs La

1975. okt:ber 10.

a meteorológiai intézet jelenti október 10-én, pénteken este:

hűvös idő

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős, hűvös idő, többfelé eső, a magas hegyeken kisebb havazás. mérsékelt, időnként megélénkülő nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb hőmérséklet szombaton 10-15 fok között. /mti/

-. -

bb 73. megkezdődtek a budapesti kamarakórus napok

t ró/tm zs bzs La

1975. október 10.

pénteken a zeneakadémia kistermében megkezdődött a ii. budapesti kamarakórus napok háromnapos eseménysorozata. az okisz, a kórusok országos tanácsa és a népművelési intézet által közösen rendezett öt hangversenyen 19 énekkar mutatja be műsorát. a programban több új szövetkezeti énekkar is számot ad felkészültségéről. /mti/

-. -

bb 74. fogadás a koreai nagykövetségen

t bc/tr bzs La

1975. október 10.

Kim Ze Szuk, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete a koreai munkapárt megalakulásának 30. évfordulója alkalmából pénteken fogadást adott a nagykövetségén.

a fogadáson résztvett Biszku Béla, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, Jakab Sándor és Sándor József, a központi bizottság osztályvezetői, Rácz Pál külügyminiszter-helyettes, Varga István, a központi bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője, s a politikai, a gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet több más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is. /mti/

-. -

20.17/bzs

- 51 -

2025

bb.75. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától
zárásig

fé la

1975. október 10.

- 71. időjárásjelentés
- 72. magyar-kanadai jegyzőkönyv
- 73. budapesti kamarakórus napok
- 74. koreai fogadás
- 75. hírjegyzék/mti/

--

- v é g e -

21.00/fé

-52-

21¹⁰

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: lakatos erzsébet

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. fűtött pavilonok - vásárdíjas élelmiszerek - bőséges
ellátásra készül fel a bnv kereskedelmi és vendég-
látó hálózata

i kf/tr ie bzs la

1975. október 11.

az expo étterem, a kőbányai és a józsefvárosi közért
üzlete után a kiállítók szolgálatába állt a délbudai vendég-
látó vállalat biztrója is az épülő őszi budapesti nemzetközi
vásáron. a megnyitó közeledtével a belkereskedelmi miniszté-
rium vásárbizottsága is értékelte - és megfelelően tartot-
ta - a vásár közönségét szolgáló kereskedelmi és vendéglátó
szolgálat felkészülését.

a hungexpo és a kereskedelem mindent megtesz, hogy a
kiállítóknak megfelelő feltételeket teremtsen, s a közönség
kellemesen érezze magát. ezuttal gondosabb előkészületre
van szükség, mert a mezőgazdasági kiállítás miatt szokatlanul
későn rendezik az őszi bnv-t, számolni kell az időjárás kel-
lemetlenségeivel is. ezért a vásárrendezés szükség szerint
olajtüzeléses hőlégfúvókkal fűti a pavilonokat, s gondoskod-
tak a kiállítók irodáiban, tárgyalóhelyiségeiben a villany-
fűtéshez szükséges elektromos csatlakozásokról. a vásár ven-
déglátó ipara is két változatra, jó és rossz időre készül
fel.

/folyt. köv./o

- 1 -